V. ÉVFOLYAM 54. SZÁM. ÁRA: 12 FILLÉR 1928. MÁRCIUS 6. KEDD

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG UCCA 1. SZÁM
A SZERKESZTŐSÉG TELEFONSZÁMA: 7-88

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁR EGY HÓRA . 3·— PENGŐ
EGYES SZÁM ÁRA . . . . . 12 FILLÉR
VASÁRNAPI SZÁM ÁRA . . . . 20 FILLÉR

A magyar külpolitika és belpolitika uj alapjait rakta le Bethlen miniszterelnök debreceni beszámolóján

Bethlen beszédéből: „A békereviziót két jogcimen is követelhetjük Mi fajunk egyharmadáról le nem mondhatunk" „A mai határokra végleges békét kötni nem lehet"

A külföldi hatalmak cukor és vessző politikájára az mondotta a miniszterelnök, hogy a vesszőtől nem félünk, a cukornál tartalmasabb eledelhez vagyunk szokva

Szabadságjogok terén a békebeli állapotba vezeti vissza a nemzetet

Kitörő lelkesedéssel fogadta Debrecen város választópolgársága nagynevü képviselőjét

Országszerte nagy várakozás és feszült figyelem előzte meg Bethlen miniszterelnök debreceni beszámolóját. Ezt a várakozást nemcsak beigazolták, hanem tulszárnyalták is a bekövetkezett tények. A miniszterelnök Debrecenben a külső és belső politika uj alapjait rakta le és olyan irányokat jelölt meg, melyek nagy kihatással lesznek a nemzet jövőjére és Bethlen kezében a szebb és jobb jövő zálogát képezik a nemzet számára.

A miniszterelnök debreceni beszéde nemcsak az országnak, hanem a külföldnek, a kisantantnak és a nagyhatalmaknak is szólott. Félremagyarázhatatlanul szegezte le Bethlen miniszterelnök a magyar igazság álláspontját és nem hangos szólamokkal és jelszavakkal, de az államférfiu lenyügöző okosságával, hatalmas okfejtéssel mutatta fel a külföld felé a magyar igazság megdönthetlen adatait. Többezer főnyi debreceni magyar dörgő helyeslése kisérte kijelentéseit, mikor rámutatott arra, hogy a mai határokra végleges békét épiteni nem lehet, mert a magyarság fajának egyharmadrészéről nem mondhat le és uj határokra van szükség.

Mint a történelmi időkben Kossuth Lajos a debreceni nép kitartásából meritett erőt a nagy nemzeti ellenállás folytatására, ugy most a nemzet ujkori nagy vezére Bethlen István Debrecen népének lelkéből fakadt szikrából gyujtotta fel a fáklyát, mely külföld felé megmutatja a magyar igazságot, a magyar nemzet és megcsonkitott ország vérző sebeit. Lelkes beszéd volt Bethlen debreceni beszéde és egyuttal okos tett. Debrecenben a nála külpolitikai tekintetben megszokott rezerváltság most egyszerre megnyilt, és felbuzogott a nemzeti erő áradata. A miniszterelnök beszéde mindazonáltal nem volt még ellenségeink felé sem provokáló. Nagy felelősségének tudatában beszélt, de olyan aláfestéssel, melyből nyilvánvaló, hogy a nemzet jogaiból egy jottányit sem enged. A nemzetközi politika Janus fejének is szemébe mondta az igazságot és mindenekfölött találó volt, amit a külföld magatartását Magyarországgal szemben a gyermekszobák cukor és vessző politikájához hasonlitotta. A nemzet lelkéből beszélt, amint kijelentette, hogy a vesszőtől nem félünk, a cukornál pedig tartalmasabb élethez vagyunk szokva.

Erélyesen utasitotta vissza Bethlen ezt a gyermek-szoba politikát és szavai nyomán láthatjuk, hogy vége az időnek, mikor a nemzetközi politika a gyermek-szobában tarthatja Magyarországot. Erőteljes és öncélu külpolitika kezdetét jelenti Bethlen debreceni beszéde, melyből érthet a külföld és mint erőteljes tényezővel kell, hogy számoljon Magyarországgal. — Hogy idáig eljuthattunk, azt tárgyilagosan csak Bethlen politikájának köszönhetjük. Bethlen sok év szivós munkájával és éleslátásával keresett és talált barátokat külföldön és most már nem áll társtalanul a népek tengerében. *A debreceni beszámolón is lelkes tüntetés zúgott fel Olaszország mellett és a debreceni közönség perceki éljenezte Olaszországot.*

A belpolitika szempontjából is nagyjelentőségü a Bethlen beszámolója. Mikor a közelmult eredményeire rámutatott, — kijelentette, hogy a nemzeti egység annyira kialakulóban van, hogy a pártharcok is elgyengültek és most már egy egésszséges együttmüködés a kormány és ellenzék között lehetővá vált. A nagy összefogás érdekében elérkezettnek látja a kormány az idejét annak, hogy a kivételes állapot fentmaradt részét is megszüntesse és visszavezesse a nemzeti közéletet a szabadságjogok terén abba az állapotba legalább, a melyben a háboru előtt volt. — A konszolidáció nagy művének befejező akkordjait jelentette igy be Bethlen, aki a gazdasági reformok egész sorának a szükségességét is megjelölte.

Jelentőség tekintetében tehát tényleg minden várakozást felülmult a debreceni beszámoló. Bensőség dolgában pedig hatalmas arányokban bontakozott ki az a szeretet, ragaszkodás és nagyrabecsülés, mely Debrecen népét nagynevü képviselőjéhez, Bethlen István grófhoz füzi. Az ováció szakadatlan láncolata kisérte a miniszterelnököt és spontán tört elő a lelkesedés, mellyel a nemzet vezérét körülvették, — ugy a beszámolón, mint debreceni tartózkodásának minden fázisában.

A beszámoló gyülés

Délelőtt 11 órára volt hirdetve a beszámoló gyülés, de már 10 óra után zsufolásig megtelt az Arany Bika diszterme. *Legalább kétszeranyi közönség kiszorult a teremből, mint amennyi bent elhelyezkedhetett.* — Pedig szinte hering módjára voltak összezsufolva az emberek. Azért mégis kitartottak az utolsó percig. A páholyokban a hölgyközönség helyezkedett el.

Pont 11 órakor jelent meg Bethlen miniszterelnök a termben. Kiséretében voltak a beszámolóra leérkezett képviselők és helyi notabilitások. *A közönség a miniszterelnököt felállva percekig éljenezte és tapsolta.*

SZENTPÉTERI KUN BÉLA MEGNYITÓJA.

Szentpéteri *Kun* Béla egyetemi tanár, a helybeli egységes párt elnöke nyitotta meg a beszámológyülést. Önként kinálkozik az alkalom — ugymond — szólani azokról a nagy érdemekről, amelyek Bethlen István nevének örök dicsőséget szereztek; de arról, amit ugyis mindenki tud, arról felesleges beszélni. Detrének szavait idézi Bethlenre: „áldva emlegetnek, szeretve szeretnek, szemefénye lettél egész nemzetednek". Üdvözli a miniszterelnököt és a kiséretében megjelent országgyülési tagokat s más előkelőségeket, a gyülést megnyitja és felkéri gróf Bethlen Istvánt, Debrecen nagynevü képviselőjét beszámoló beszédének megtartására.

Bethlen miniszterelnök nagy beszéde

Mikor Bethlen István felemelkedett helyéről, ismét hosszantartó ováció következett. Felállva éljenzett és tapsolt a sokezer főnyi közönség. A hátul állók kalapjukat lengették, a nők zsebkendőjüket lengetve éljeneztek.

Az ováció csillapultával feszült figyelem mellett kezdett szavaiba Bethlen István gróf.

„KISEBB AZ ORSZÁG, DE NAGYOBB A GOND".

— Mélyen tisztelt választóközönség! Beszámolót jöttem tartani választóim előtt. Szives elnézésü-

két kérem, hogy olyan hosszu ideig nem voltam Debrecenben és hogy ilyen késői időpontban tartom meg ezt a beszámolót, de jusson eszünkbe, hogy Csonkamagyarország miniszterelnöke *egy kisebb országot örökölt, de több gondot*, több bajt és fáradtságot. (Ugy van, ugy van!) Ha ebben a beszámolóban keveset fogok beszélni a multról, ezért is szives elnézésüket kérem, mert tulajdonképen egy beszámoló a multról kellene. hogy az szóljon. De azt hiszem, önöket inkább érdekli az, hogy mi a kormány felfogása a jelen helyzetről, amelyek megvitatás tárgyát képezik a külföldön is és amelyek közelebbről érdekelnek bennünket. — (Ugy van, ugy van!)

A TÖRVÉNYHOZÁSI ÉS KORMÁNYZATI CSELEKMÉNYEK SZEMLÉJE.

— Egy rövid szemléjét kivánatos adni első sorban azon törvényhozási és kormányzati cselekményeknek, amelyek a mult évben a kormány gondoskodásának tárgyát képezték és amelyekkel a programunk megvalósitására törekedtünk.

— Pénzügyi téren az első törvényjavaslat, amelyet a kormány beadott, egy és más adónemek kulcsának csökkentésére vonatkozott, amely csökkentés a közönség körében talán nem nagy benyomást keltett, de amely az államra nézve mégis bizonyos áldozatokkal járt, ugy, hogy azt a másik programpontot, amelyet kitüztünk magunk elé, hogy a tisztviselők fizetését javitsuk, hogy az állami alkalmazottak fizetését emeljük, csak fokozatosan és később voltunk képesek megvalósitani. Azóta ez is végrehajtatott. *A nyugdijasok helyzetében is egy bizonyos könnyebbség állott be.*

— Továbbá gondoskodott arról, hogy lépések tétessenek a házbirtokok felszabaditása érdekében és hogy ha a végleges felszabaditást nem is tudtuk elérni, még is egy jelentős lépést tettünk előre.

— Törvényt alkottunk a valorizáció érdekében, de nem mehettünk el — sajnos — odáig, hogy az állami cimleteket is valorizáljuk, mert ezen lépés révén olyan megterhelése következett volna az államkincstárnak, amelyet az nem bir el még abban az esetben sem, hogy ha a cimlet tulajdonosainak ugyszólván semmitmondó javitást adunk.

— A pénzügyi kormány a maga beruházási programjával az utolsó négy évben *800 milliót forditott beruházásokra.* Olyan összeg ez, amely példátlan a magyar pénzügyek történelmében, mert hiszen a háboru előtt is — a béke évében — Nagymagyarország évenként átlagosan *100—150 milliót forditható beruházásokra, mig most, a rekonstrukció keresztülvitele óta átlag évi 200 millió pengőt meghalad ez az összeg.*

— Gondoskodott a pénzügyi kormány arról, hogy a külföldi tőkék bejöjjenek az országba és rendelkezésére álljanak közönségünknek, hosszu- és rövidlejáratu hitelek formájában. Ugyanekkor arról is gondoskodott a pénzügyi kormány, hogy az autonom háztartása szigorubb ellenőrzés alá kerüljenek a takarékossági szempont érvényesitése érdekében.

— A népjóléti miniszter megalkotta az *uj betegségi és balesetbiztositási törvényt*, amely modern alapokra fekteti ezt az intézményt és gerincét kell, hogy képezze a jövőben is az állam szociális tevékenységének. Az öregség, a rokkantság elleni biztositási törvényt a napokban fogja a népjóléti miniszter a Ház elé terjeszteni, *ami valóságos áldás lesz az ipari munkásság, de a kisiparosság számára is, mert megmenti ezeket az osztályokat egy szegény öregség szenvedéseitől.*

— Folytatódott a beruházási tevékenység a népjóléti tárca keretében, a közoktatásügyi miniszter pedig egész sorát épitette a tanyai iskoláknak, amelyek hiányának volt következménye, hogy annyi analfabéta volt még mindig ezen a különben termékeny földdel biró magyar Alföldön. Fokozott támogatásban részesitettük az egyházakat. A kereskedelemügyi szerződéses politikát szintén támogattuk. Kereskedelmi szerződéseket kötöttünk Angliával, Franciaországgal, Törökországgal és Csehszlovákiával is. Hasonló szerződési tárgyalások vannak folyamatban Itáliával és Jugoszláviával. Kezdő lépést tett a kereskedelmi miniszter ur a magyar vasutak villamositásának terén is azáltal, hogy egy olyan nagyobb mü létesitését mozditotta elő, amelybe Budapest világitásán kivül a Budapest—bécsi vonal villamositása is bekapcsolható lesz.

— A földmüvelésügyi miniszter ur sem volt tétlen. Nagy összegeget bocsátott rendelkezésre az uj földbirtokosok, az uj kisgazdák. földhöz juttatottak támogatása cél jából azoknak, akik házhelyeket kaptak és most fokozatosan felépithetik tüzhelyüket.

— Most van tárgyalás alatt az állategészségügyi törvény a Házban, amely 40 év mulasztását pótolja. A földmüvelésügyi miniszter 5000 vagon mütrágyát osztott szét a kisgazdák körében, hogy ezen a téren a többtermelés érdekeit szolgálják. (Éljenzés.) Folytatta a nemesitett vetőmag akcióját, a községeknek megfelelő számu és minőségü apaállatokkal való ellátását. Támogatta az állattenyésztő szövetkezeteket. Széles tevékenységet fejtett ki a földmüvelésügyi miniszter ur a mezőgazdasági cikkek értékesitése terén.

— Egész sorát tárgyaltam a törvényjavaslatoknak az igazságügyi miniszter urral, — amelyek közül csak a büntetőnovellát emlitem és egy sorát olyan gazdasági jelentőségü törvényeknek, amelyekre a gazdasági élet fejlődésének volt szüksége.

— Ha végül megemlitem még, — hogy pótoltunk egy hiányt törvénykönyvünkben, akkor, *amikor Kossuth Lajos halhatatlan emlékét törvénybe iktattuk (éljenzés), március 15-ikét, április 11-ike helyett nemzeti ünneppé avattuk (éljenzés) akkor áttekinthető szemléjét adtam azoknak a törvényhozási és kormányzati cselekményeknek, — amelyekkel a törvényhozás és a kormány az utolsó évben foglalkozott.*

A kormánynak sikerült a nemzet erőit összefogni

— De nem időzök tovább a multnál. A nemzet nem azt nézi elsősorban, hogy mi történt egyes vitás kérdésekben, hanem azt nézi és azt keresi, hogy mi nem történt még meg, mi az, ami elmaradt, mit kell még megtenni abból a célból, hogy a nemzet erőben, tudásban, vagyonban a gazdasági életben előre haladjon.

— Egy kormánynak és egy kormány müködésének nem az a mértéke, a nemzet szeme előtt, hogy milyen detail munkát végzett, hanem az a mértéke, hogy milyen lendületet tudott adni az egyetemes nemzeti tevékenységnek. (Ugy van, ugy van.) *Az a mértéke, hogy mennyire tudja összeforrasztani a nemzet társadalmának osztályait* (ugy van), *foglalkozási ágait, mennyire tudta összefogni az összes erőket egy nagy nemzeti erőfeszités érdekében, mennyire tudta előbbre vinni a nemzetet* a nagy nemzeti ideálok érvényesülésének terén. *Ez az a mérték, amellyel a nemzet a kormánynak müködését méri és amellyel joggal kell, hogy mérje.*

Egy egységes collaboratió a kormány és ellenzék között lehetővé vált

— Az ellenzéki padokról hangzott el az utóbbi napokban egy-két felszólalás abban az irányban, hogy a Bethlen-kormányt nem lehet megbuktatni azért, mert nincs mit a helyébe tenni. Én azt hiszem, hogy ez nem igaz. Azonban én ezt a nyilatkozatot mégis mintegy elismerést veszem, (közbeszólások: (ugy is van), elismerését annak, hogy sulyos és nehéz időkben, amikor talán számtalan erő az ellenkező irányban dolgozik, ennek a kormánynak mégis sikerült a nemzet erőit összefogni (ugy van, ugy van), az ellentéteket, amelyek a *társadalmi osztályok, foglalkozási ágak és felekezetek között fenállottak, eliminálni, vagy gyengiteni, sikerült ennek a kormánynak a nemzet erőit összefogni egy nagy egyetemes nemzeti erőfeszités érdekében.* (ugy van) *és onnét veszem ezen kijelentésem, hogy még ellenzéki férfiak is, akik talán más világnézlet alapján állva, mégis ezt a munkát bizonyos fokig elismerik* ezzel tanubizonyságot tesznek arról, hogy *a pártharcok is gyengültek, enyhültek, az ellentétek politikai téren nem olyan élesek, mint voltak (ugy van) és egy egységes collaboratio a kormány és az ellenzék között lehetővé vált a mai időkben, amire a közelmultban talán még gondolni sem lehetett.* — (Ugy van, ugy van !) Egy collaboratio, amelyben mindenki megtartja a maga elveit, mindenki megtartja a maga felfogását.

Elérkezett az ideje annak, hogy visszavezessük a nemzeti közéletet a szabadságjogok terén a békebeli állapotba

— Én a magam részéről ezt az egységet, amelyért dolgoztam évek óta, nemcsak fentartani, de gyarapitani, erősbiteni, a nemzet javára hasznositani kötelességemnek tartom a jövőben is. (Nagy és hosszantartó éljenzés és taps.) — De épen azért, mert látom és érzem, hogy *közelebb vagyunk ahoz a magyar összefogáshoz, amelyért minden becsületes ember imádkozik ebben az országban (ugy van, ugy van), épen azért azt hiszem, elérkezett az ideje annak, hogy a kormánynak kivételes hatalmát, mely bizonyos téren még most is fenáll, megszüntessük s visszavezessük a nemzet közéletét a szabadságjogok terén abba az állapotba legalább, amelyben a háboru előtt volt.* (Éljenzés és taps.)

— Ennek az egységnek érdekében szükség van arra, hogy szociális törvényhozásunkat még jobban kiépitsük, hogy a balesetet és betegség elleni biztositás után *az öregség és rokkantság kérdésével most már nemcsak az ipari munkásság terén, hanem a mezőgazdasági munkásság terén is* (taps) foglalkozzunk és a gazdasági erők fejlődésével kapcsolatban ezt a kérdést is lehetőleg megoldás felé vigyük.

SZOCIÁLIS ALKOTÁSOK

— Egy államnak közé kell venni ezenkivül a munkaközvetitést is, meg kell alkotni egy szakszervezeti törvényt, amely törvényt tiszteletben tartva, ezen szervezetek kisiklásait politikai téren lehetetlenné teszi. (Taps és éljenzés.) A munkás-béregyeztető hivatalt, a munkabér-biráskodást is szintén valóra kell váltani. Ennek a gondolatnak jegyében lett keresztülvive annak idején a földbirtokreform, amely most már befejezéséhez közeledik, azonban nem szabad megszünnünk gondoskodni arról, hogy az eladóvá vált birtokok elsősorban a kisbirtokos osztály kezébe kerülhessenek. Foglalkoznunk kell a legközelebbi jövőben, lehetőleg már az őszi ülésszakon a hitbizományi intézmény reformjával. (Helyeslés.) *Meg kell gondolniok azoknak, akik a kapitalista rend piramisának a tetejére jutottak, hogy a szociális feladatuk biztositása elsősorban az ő érdekük* (ugy van) *és a kormány mely konzerválni akarja az ősi intézményekből azt, ami beválik, ezt a feladatot helyesen csak ugy tudja megoldani, hogyha ezen tevékenysége mellett nem zárkózik el a haladás elől, mert ha ezt nem tenné,* akkor a rosszal együtt feláldozná

Tej előjegyzéseket

a m. kir. Gazdasági Akadémia mintatejüzeméből kikerülő higienikusan kezelt és a legmegbizhatóbb módon pasztörizált, sértetlen palackokban forgalomba kerülő **teljes tejre** már elfogadunk mindkét üzletünkben.

Kontsek Géza k. r. t.

Főüzlet: Kossuth ucca 15. Telefon 22.

Fióküzlet: Piac ucca 22—24. Telefon 1053.

a jót is az esetleg uralomra kerülő radikális irányzatoknak, amely irányzatok csak azért, hogy népszerüségüket fokozzák, az elavulttal, a korhadttal együtt a beváltat és a jót is elpusztitani törekszenek. (Ugy van.)

A KÖZIGAZGATÁSI REFORM

— *A társadalom összeforrásának szellemét kell megalkotni a közigazgatási reformban is.* Erről a kérdésről hosszasabban ebben a pereben beszélni nem kivánok, de be kell látnia mindenkinek, hogy a törvényhatósági, városi, községi képviselőtestületbe *be kell engedni megfelelő képviselettel azokat a néposztályokat is,* amelyek az általános választójog keretében az állam ügyeinek vitelére is befolyást nyertek. (Ugy van.) Elodázhatatlanná vált *a közigazgatási reform azért is, hogy mentesitsük lehetőleg a bürokratikus eljárásoknak koloncaitól, amelyek ólomsullyal nehezednek az államra* (ugy van), *közéletünkre és az autonóm adminisztráció reformja után* behatóan kell tehát foglalkozni az állami adminisztráció reformjával is.

A legrégibb kézimunkaüzlet
Debrecenben
BENYÁTS EMIL
kézimunka üzlete, előnyomdája
Főtér, Tisza-palota.
Dus választék: SMYRNA, NORDISCH, BERLINER stb. pamutokban. — Teljes árnyalatok!
GOBELIN, KELIM munkák
dus választékban.

A rentabilitás hiánya okozza a gazdasági bajokat

— Bövebben kivánok szólni gazdasági életünk jelenségeiről. — (Halljuk, halljuk.) Gazdasági krizisről beszél mindenki. A jelszó az, hogy talpra kell állitani magángazdaságunkat. Szemrehányások érik a kormányt azért, hogy szanálta s rendbehozta az állam pénzügyeit, de megfeledkezett a magán gazdaságról, annak rovására hozta az államot abba a helyzetbe, hogy állandó pénzérték mellett egyensulyozott költségvetéssel bir.

— *Távol áll tőlem, hogy én az álapotokat rózsásaknak, kielégitőknek jellemezzem. Látom és tudom a bajokat és mégis kettőt állitok. Az egyik az, hogy ezen a téren is négy év óta nagyot haladtunk* (ugy van) *és azt, hogy ezen a téren is jobban haladtunk, mint egyik-másik szomszédunk.* A termelés, a forgalom statisztikája összes számai azt bizonyitják, hogy ezen a téren is fejlődés volt az utolsó években. De honnan van akkor az ellentét, a közfelfogás és ezen viszonyok között. *Én azt hiszem, hogy emelkedett a termelés és a forgalom, de nem tartott vele lépést a rentabilitás.* Én ugy érzem, hogy *nagyobb a forgalom, nagyobb a termelés, lényegesen, mint pár évvel ezelőtt, de hogy az egyén a saját egyéni üzemeiben nem dolgozik egy fokozott rentabilitással.*

— Ha már most keresem, hogy mi ennek az oka, ugy erre azt kell felelnem, hogy ebben nemcsak az állam hibás, nemcsak a magas adó, mert hiszen más államokban hasonló magas, sőt magasabb adók vannak, mint Magyarországon. — Ennek oka másban kersendő. Én abban jelölöm meg, hogy a mi gazdasági életünk még nem tudott alkalmazkodni *azokhoz az uj viszonyokhoz, amelyek a trianoni szerződést, Magyarország megcsonkitását jelenti,* hogy a magyar gazdasági élet organizációjában van sok hiba, amely hiányossá teszi ennek az egyes gazdasági ágaknak müködését és előidézője sok téren, hogy a rentabilitás nem kielégitő.

Szükség van uj banktörvényre, kamattörvényre, a részvényjog reformjára és a kis pénzintézetek fuziójára

— *A magyar gazdasági élet organizációjában van sok hiba,* mely hiányossá teszi az egyes gazdasági ágak összemüködését és előidézője sok téren annak, hogy *a rentabilitás nem kielégitő.* Vegyünk egy példát.

— Egy üzem rentabilitása attól függ, milyen nagyok a bevételei és ezzel szemben a kiadásai.

— Kezdem a hitelen. A gazdának szüksége van hosszu- és rövidlejáratu hitelre. A hosszulejáratu hitel a külföldi pénzpiactól függ, annak szabályozói nem is mi vagyunk. Sajnos, Magyarország nem rendelkezik olyan tőke felett, amelyek a mezőgazdaságnak hosszu hitellel való ellátására szükségesek. Ép ezért befolyásunk sincs arra a kamatlábra, vagy csak viszonylagos befolyásunk van, amellyel a külföld nekünk hoszulejáratu hiteleket nyujt. Másképen áll azonban a rövidlejáratu hitel kérdése, amelyet a belföld fedez. A rövidlejáratu hitel függ a Nemzeti Bank kamatlábától és attól a spáciumtól, amely a nemzeti Bank és azoknak a pénzintézeteknek kamatlába között áll fenn, amelyek továbbadják a központi hitelt a gazdáknak.

— *Meg kell állapitanunk, hogy amikor a betétekben ez a margó 1—2 százalék volt, ma 6—8, sőt néha 10 százalék is.*

— Mi az oka ennek? Hiteléletünk nem alkalmazkodott még azokhoz a viszonyokhoz, amelyek Csonkamagyarországon fenállanak *Tul sok a pénzintézetünk, drágán és tul nagy luxussal bonyolitják le üzletüket s kevesebb üzletből kény telenek sulyos nyereséget huzni.* (Helyeslés.) Ezen változtatni csak ugy lehet, *ha egészséges fuziós mozgalom indul meg, a gyenge pénzintézetek összefognak,* hogy többet és erösebbet alkossanak, amely nagyobb üzletkörrel birván, természetesen kisebb rezsivel dolgozik.

— *Szükség lesz egy uj banktörvény megalkotására és arra, hogy a részvényjogot is reformáljuk, de szükség lesz egy ujabb kamattörvényre is, amely visszaszoritja azokat a jelenségeket, amelyek nem kedvezőek és a magyar termelés rovására mennek.* (Helyeslés és taps.

— De segitségül kell jönnünk még a hitel terén a mezőgazdaságnak, finanszirozni kell a földreformot, hogy végre azok a birtokosok akik földjük egyrészét leadták, megkapják a kártérités és e réven gazdaságukban beruházásokat tehessenek. (Helyeslés.)

A VÁMTARIFA REVIZIÓJA

A vámtarifa annak feltételezésével lett annak idején megkötve, hogy mezőgazdasági terményeinket exportálni leszünk képesek, elsősorban azokra a piacokra, amelyekkel a mezőgazdaság eddig birt — Ausztriába, Csehországba és Németországba. Sajnos, ezek a feltevések nem váltak valóra .Ausztria, Csehország, Németország nagy vámfalakkal veszikkörül magukat. Nem marad más hátra, mint hogy az autonom vámtarifát, legalább annak egyes fontosabb tételeit, a melyek a mezőgazdasági rentabilitás szempontjából életbevágóak, revizió alá vegyük.

— Az értékesitést is meg kell szerezni. Szükséges, hogy az exportot megfelelően organizáljuk: *meg kell hóditani ujból egy és más terményünk számára a Balkánt és a Levantet a fiumei kikötő hasznositása révén és az Adrián létesitendő magyar tengerhajózási vállalat segitségével.* (Éljenzés.)

Szükség van pár világos szóra a külföld felé

— *Áttérek a kérdések másik csoportjára, a küspolitikára.* (Halljuk, halljuk!) Mi ma a helyzet? Magyarország nagyobb függési viszonyban van a nemzetközi helyzettel, mint régen. A nagy osztrák-magy. monarkiának, mint minden nagyhatalomnak, sokkal nagyobb ellenálló ereje volt a nemzetközi mozgalmakkal szemben, mint egy oly kisállamnak, mint amilyen mi vagyunk. *Éppen ezért kötelességünk, hogy behatóan foglalkozzunk ezekkel a problémákkal, hogy a közvélemény e kérdésekben tájékozott legyen, mert ma nagyobb mértékben függ sorsunk e problémák elintézésétől, mint régen. Ma gyakran belpolitikánkban is függünk a külpolitikai helyzettől.*

— Rövid szemlét kivánok adni a mai helyzetről. Megnézem a nemzetközi barométert, hogy abból következtetést vonhassak le *jövőnkre nézve és ismertetni kivánom a magyar kormány felfogását azokról a nemzetközi problémákról, a melyek állam és állam között és nemzetközi fórumok előtt megvitatás anyagát képezik* és amelyekkel szemben nem maradhatunk indiferensek. *Március 6-án ül össze Genfben a Népszövetség és többek között fontos magyar problémákkal is foglalkozik, igy az erdélyi optánsok kérdésével és a szentgotthárdi incidenssel.* A népszövetségnek ezt az ülésszakát Prágában egy konferencia előzte meg, amelyet a népszövetségi kiküldöttek tartottak a biztonsági kérdésről és amely előkészitője volt annak a tanácskozásnak, amely a leszerelésről folyik Genfben.

— Mielőtt a csehszlovák külügyminiszter ur Genfbe utazott volna, fontos nyilatkozatokat tett arról a viszonyról, amely az ő országa és a mi országunk között áll fenn. *Elérkezett tehát az ideje annak, hogy félreérthetetlen módon foglalkozzunk ezekkel a kérdésekkel. A nemzet tudni akarja és tudnia kell, hogy hova vezetik azok, akikre vezetését bizta, de szükség van egy pár világos szóra a külföld felé is, hogy tudják meg, hogy az általános béke érdekében mire számithatnak Magyarországon, de mi az, a mivel mindig szemben fogják találni a magyar közvéleményt és a magyar kormányt is.*

Tüntetés Olaszország mellett

— A mult évben jelentős változás állott be Magyarország külpolitikai helyzetében. *A pénzügyi és katonai ellenőrzés megszünte után egy szerződést kötöttünk Olaszországgal* (A hallgatóság felállva viharosan ünnepli és tapsolja Olaszországot.), *amely nemcsak diplomáciai okmány,* mely kiemel bennünket izoláltságunkból, hanem ennél jóval több: a két nemzet érzületéből, a mult sok tradiciójából, a gyakran együtt végigharcolt küzdelmek emlékeiből és a jelen közös érdekeiből fakad, amely elválaszthatatlan kapcsot létesitett a két nemzet között és együttjárásra utalja őket sok fontos nemzetközi kérdésben.

A KISANTANT SZERZŐDÉSE NEHEZITI MEG A KÖZELEDÉST.

— Ezt a szerződést tárgyalás előzte meg déli szomszédunkkal, a melynek az volt a célja, hogy bizonyos függő, jogi, gazdasági és pénzügyi kérdések elintézése révén gaz-

MAGYARORSZÁG ELISMERT EGYIK LEGJOBB RUHAFESTŐ- VEGYTISZTITÓJA BIRÓ DEBRECEN BIKA UDVAR

dasági közeledést keressünk és ha lehet, a vitás jogi kérdésekre nézve döntőbirósági szerződést is kössünk. Azóta, hogy a tárgyalások megkezdődtek, egy és más téren haladás is mutatkozott, már végleges szerződést is kötöttünk, azonban két év óta huzódnak ezek a tárgyalások. Ha e lassuságnak okát keresem, ugy — eltekintve a teknikai nehézségektől és bizonyos belpolitikai nehézségektől, amelyek szomszédunk belpolitikai helyzetében lelik magyarázatukat — azt kell mondanom, hogy *ez a lassuság főleg annak a szerződéses viszonynak tulajdonitható, amely déli szomszédunk és másik két szomszédunk között áll fenn: a kisantant-szerződésnek, amely megneheziti azt, hogy ezeknek az államoknak egyike Magyarországhoz való viszonyát külön és függetlenül a két másik államtól igyekezzék barátságosabbá tenni és megfelelően rendezni. Ebben is bizonyitva látom azt a tételemet, hogy bármennyire hangoztatják is, hogy a kisantant-szerződés, a kisantant-szövetség — Európának ezen a pontján — a béke garanciája, én egyelőre csak azt látom, hogy nehézsége volt olyan közeledésnek, amelyet jó indulattal és lojalitással akartunk és akarunk a jövőben is megtenni. Két dolgot kell leszögeznem. Az egyik az, hogy a mi részünkről semmi akadálya sincs annak, hogy bármely szomszédunkhoz való viszonyunk javitására ne törekednénk és ne akarnánk azt. De ez csak állam és állam közötti tárgyalások révén lehetséges*, nem pedig ugy, hogy Magyarország egyszerre tárgyaljon a kisántánt összes államaival, mert ezáltal kitenné magát annak, hogy olyan kérdésekbe, amelyek kizárólag csak Magyarországot és egyik szomszédját érdeklik, a másik szomszéd is beleszólást nyerne. Ma is hajlandók vagyunk ezt a politikát követni és azt tartjuk, hogy ez az egyedüli praktikus ut, amely megfelelő atmoszféra teremtésére alkalmas és amely szükséges ahhoz, hogy későbbi időben azután nagyobb problémák legyenek megtárgyalhatók, olyanok, amelyek elintézése nélkül végleges békét Európának ezen a pontján el nem képzelhetünk. (Éljenzés, helyeslés.)

—

Nem mulaszthatjuk el, hogy fel ne hivjuk a külföldi közvélemény figyelmét az igazságtalanságokra

A viszony Magyarország és a szomszédai között tényleg nem mindig volt kielégitő és ez a viszony az európai nagyhatalmak kormányaiban gyakran aggodalomra adott okot. *De e viszony javitása ismétlen csakis ilyen állam és állam közötti tárgyalások révén lehetséges, akkor, ha őszinte akarattal és kivánsággal állunk szemben a tuloldalról is.* Hiszen semmi érdekünk sincs nekünk abban, — hogy a *„haragszom rád"* szerepét játszuk, hogy oktalanul és céltalanul vitákat kezdjünk. Mit várhatnánk ettől? Azok a nemzetközi fórumok, amelyek ilyen viták esetében dönteni voltak hivatottak, — csak ritkán árultak el velünk szemben jóindulatot s ha néha az igazságot kivánták szolgálni, akkor az utolsó percben gyakran lehetetlenné vált ez. Ha pedig e viták elintézésére nemzetközi fórum nem áll rendelkezésre, akkor legfeljebb a tiltakozásnál maradhatunk, mert hiszen egy lefegyverzett, gyenge államnak, mint amilyen mi vagyunk, még azok a normális diplomáciai eszközök sem állanak a rendelkezésünkre, amelyekkel más kis államok hasonló esetben a maguk igazát megvédeni tudják. Ha mégis időről időre kénytelenek vagyunk a magunk igazát keresni, ugy ezt valóban nem pajzán jókedvből tettük, vagy azért mert nem fértünk a bőrünkben, hanem *mert a végveszély esete forgott fenn, és mert nem mulaszthatjuk el, hogy időről időre fel ne hivjuk a külföldi közvélemény figyelmét az égbekiáltó igazságtalanságokra, és bizom abban, hogy a külföld annakidején majd megszerzi a magyar igazságnak az érvényesülést.* — *Magyarországnak érdeke tehát, hogy jó viszonyt, normális viszonyt és atmoszférát teremtsen meg közte és szomszédai között, — de ahhoz, hogy erre az utra ráléphessünk, szükséges az, hogy a tulsó oldalon romboljak le azokat a barrikádokat, amelyeket mesterségesen emeltek és amelyek gyakran inkompatibilitást teremtenek ránknézve.*

—

Nem irredenta a hazafias megmozdulás és nem irredenta a békeszerződés revíziójának követelése

Ha megszüntek volna az ország és a magyarság ellen inditott akciók, akkor már rég eredménynél lennénk és megvolna az a jobb atmoszféra, amelyre nemcsak mi vágyunk, hanem Európa vezető államférfiai is. — Igen ám, de azt mondják, hogy ezt lehetetlenné teszi a magyar irredenta és a béke revizios mozgalom. — Hát álljunk meg egy percre ennél a kérdésnél. Mi az az irredenta? Tisztázzuk egy kissé ezt a fogalmat. — *Mi az az irredenta,* amellyel a háboru előtt bőven éltek velünk szemben és amelynek internacionális téren való illetlenségéről egy cseppet sem voltak abban az időben meggyőződve? Mi az az irredenta, amelynek jogcimén feldarabolták Magyarországot és amelyre mint morális bázisra hivatkoznak a békeszerződések által nekik adott területek megtartásánál?

— *Irredenta-e minden hazafias megmozdulás?* Irredenta-e ha tőlünk elszakitott területen ma valaki magyarnak vallja magát, ha magyarul beszél, ha gyermekét magyar iskolába akarja küldeni és ellentáll annak, hogy más nyelvü iskolába szoritsák, ha a tőlünk elszakitott területen valaki ellentáll, annak, hogy birtokát és vagyonát nacionalizálják vagy szerkvesztráljak? Vagy irredentisták vagyunk mi azért, mert szóvátesszük ezeket az állapotokat? Amiért gyüléseken és a képviselőházban tárgyalják ezeket a kérdéseket? Irredentisták vagyunk ezért? — Hiszen a békeszerződést kiegészitő okmány, a kisebbségi szerződések nemzetközi kérdéssé tették a kisebbségi kérdést és *annak döntőfórumává a népszövetséget állitották oda, amelynél bárkinek, nekünk is jogunk van panaszt tenni olyan állapotokért, amelyekre az imént rámutattam. Ha pedig jogunk van panaszt tenni, akkor jogunk van ezekkel a kérdésekkel foglalkozni.* — Közvéleményünk állandóan foglalkozik e kérdéssel, mert történetesen hivatása ellenőrizni, hogy a magyar kormány e téren teljesiti-e kötelességét.

—

Két jogcimünk van a békerevizió követelésére

Vagy irredenta-e az, ha mi a békereviziót követeljük? *Hiszen erre két jogcimünk is van. — Az egyik maga a trianoni békeszerződés a benne foglalt népszövetségi paktum 19-ik szakasza, amely módot ad arra, hogy bármely állam felvesse egyik vagy másik szerződés reviziójának kérdését a népszövetség előtt. A másik jogcim pedig az a kisérő-levél, amellyel a békeszerződést hozzánk juttatták, s amely elismeri, hogy ha nemzeti szempontból a határok megállapitásánál igazságtalanságok követtettek el, azok ki fognak korrigáltatni. — Két jogcimünk van tehát, és pedig nemzetközi jogcimünk arra, hogy e kérdéssel foglalkozzunk, e kérdéssel foglalkozni tehát nem irredentizmus.* — Ennél tovább menő akciókat, kalandos vállalkozásokat és összeesküvéseket igenis lehetetlenné teszünk, de a magyar közönség szájára lakatot nem tehetünk, — és ha erre azt mondanák, hogy akkor pedig egy jobb atmoszféra kifejlődése lehetetlen, mert mi magunk nem adjuk meg erre a remédiumot, — ugy erre a feleletem az, hogy *igenis ennek a jobb atmoszférának van egy remédiuma, de ez nem az, hogy a magyar közvélemény szájára lakatot tegyünk, hanem az, hogy ezek az állapotok megszünjenek.* (Viharos éljenzés.)

Egy felnőtt évezredes nemzet csak mosollyal válaszolhat a vessző és cukor politikájára

— Ez az ut a kölcsönös tárgyalás utja, a barrikádok lerombolásának és megszüntetésének utja ez az ut, amely célra vezet, nem pedig az, amelyet eddig követtek és amely abban merült ki, hogy az egyik oldalon locarnói paktumokkal és hasonló jókkal kináltak meg bennünket, de ugyanakkor akciók indultak meg abból a célból, hogy Magyarországot térdre kényszeritsék. — Ez a politika nálunk visszhangra nem talál, mert tulságosan látjuk, hogy *a hang Jákóbé, de a kéz Ézsaué.* — Tulságosan látjuk, hogy *ez a politika nem egyébb mint a cukor és a vessző politikája, amelyet a gyermekszobából ismerünk, amely mellett azonban egy felnőtt évezredes nemzet csak mosollyal mehet el.* (Viharos éljenzés és taps.) *Amig ez a politika meg nem szünik, addig minden szép muzsika Locarnóról és hasonlókról nem egyébb, mint filius ante patrem, időelőtti dolog.* Már pedig az kétségtelen, hogy a Dunamedence azon pontján, amelyen a magyarok állanak, a béke a mai békeszerződések által nincsen véglegesen biztositva. Kétségtelen az, hogy aggodalomra ad okot az a helyzet, amelyben ma Középeurópa van, mert a széjjel forgácsolt nagy dunai monarchia helyébe, kis nemzeti, gyakran nem is nemzeti államokat állitottak, amelyek egymással állandó vitában és ellentétekben állnak, valóban nem garanciái egy végleges normális, mindenkit megnyugtató békének. — Szükség van itt a nemzetek egy bizonyos együttmüködésére, amelyet a tulsó oldalon vagy biztonsági szerződésekkel, vagy pedig gazdasági téren való valamilyen föderativ alakulással akarnak megteremteni.

—

A nemzetközi politika Janus feje

— De nekünk is meg kell mondanunk, hogy hogyan látjuk mi elérhetőnek ezt a végleges békét. Mert igenis a mi külpolitikai tevékenységünk első etapja is a normálisabb és békésebb atmoszféra magaslatára kell, hogy hozzon. — Egy végleges békéhez azonban nagyobb problémák megoldására van szükség. Ma egész Európa egy végleges békés rend megteremtésével foglalkozik; azzal, hogy ne legyen többet háboru, hogy a vitás kérdések tárgyalások utján legyenek elintézhetők. Én azonban azt látom, hogy *Európában a nemzetközi politikának még Janus feje van.* Janusnak egyik arca egy uj békerend felé tekint, a másik arca pedig hátra néz afelé a szövetségi szisztema felé, amely táborokra bontotta Európát. *Ugy látom, hogy az egyik arc kifejezése ellent mond a másik arc kifejezésének, hogy ez a kétlakiság visszatükröződik az európai kabinetek politikájában, mert amig az egyik oldalon nappal a közönség előtt a zsurnalisztika számára a népszövetségben a végleges békerend szőnyegén szőnek és fáradoznak, addig éjszaka — mint Penelope — a nappal szőtt munkát felfejti és más módon keresik érdekeik valóra válását.*

— Ha azt kérdik Önök tőlem, hogy a Janus fej melyik arcának higyjünk, én azt felelem, *egyiknek sem. Legalább ma nem, amig nem látjuk azt, hogy a kettő közül melyik a Janus fej valódi arckifejezése, — és ha azt kérdezik tőlem, hogy melyikre bizzuk sorsunkat, akkor azt mondom, mind a kettőre.* (Nagy taps és éljenzés.) Mert egy állam sem fog megállani, a melynek nincsenek megbizható jó barátai, de egy állam sem fog tudni megállani, amely a maga célkitüzéseit nem egy végleges békerendnek veti alá.

Kert-, villa- és háztulajdonosok
ha olcsón és kellemesen akarnak nyaralni, ugy már most gondoskodjanak róla, hogy az udvaruk szebb legyen, mint akármelyik nyaralóhely. Ezt pedig csak ugy érik el, ha azt szakemberrel végeztetik. — Kertrendezést, parkirozást, gyümölcsösök, tennisz pályák, játszóterek, szökőkutak tervezését és épitését képesitett szaktudással és fővárosi iziéssel mindenkinél szebben és olcsóbban vállal
SZEGEDY kertspecialista és kertépitő. Telep: Kishegyesi ut 30. Telefon 12-38. — Szakutasitás dijtalan.

Hofi befizetéses könyvecskék heti 50 fillértől a Kölcsönös Segélyző-Egyletnél már válthatók.

Mi lett volna ha 1921-ben az északi szomszéd bevonult volna Budapestre

— Ezek után csak röviden ismertetem azt a törekvést, amelylyel végleges békét kivánunk teremteni. A béke igazi veszélyei a fegyverkezés, mert aki előnyt ér el ezen a téren, az fel akarja használni ezt az előnyt, aki pedig azt érzi, hogy lemarad, mielőtt lemaradna, megpróbálja a szerencsét. Ezért végleges békét általános lefegyverzés nélkül nem lehet csinálni.

— A leszerelés nem haladhat előre, mert a győző államok biztonsága épen felfegyverzettségükben van, és erről ki nem próbált garanciákért nem hajlandók lemondani. A legyőzött államok viszont olyan garanciális szerződést, még ha regionális szerződés is az, amely állandósitaná azokat a határokat, amelyeket magukranézve igazságtalannak tartanak, nem fogadhatnak el. Ha ezek közül a javaslatok közül bármelyik valóra válna, mit várhatnánk mi attól? Az elsőre röviden megadhatom a választ. — 1921-ben IV. Károly király másodizben tért vissza, s szomszédaink mozgósitottak. Tegyük fel, hogy egyik szomszédunk, pl. *az északi Budapestre bevonult volna.* Vajon a déli és keleti szomszédunk hajlandó lett volna-e a népszövetség részére csapatokat rendelkezésre bocsátani, azért, hogy Budapestről a megszállókat eltávolitsa. Vajon hajlandó lett volna-e erre még Lengyelország vagy Franciaország is? — Ha abban az időben ez a népszövetségi elgondolás lett volna a biztonságunk garanciája, *akkor egyszerüen lemondhattunk volna biztonságunkról.*

— Franciaország és Németország regionális szerződést kötöttek a rajnai határra nézve, amelyben garantálták egymásnak ezt a határt.

A magyar nemzet kapura szegezné azt az államférfiut, ki egy második Trianont aláirna

— De hogy áll a helyzet nálunk? — Mi vagyunk a gyengébb fél, a legyőzöttek és az erősebb fél a győző. Egy ilyen Locarnóhoz hasonló paktumban mennyivel van több garanciája a békének, mint a mennyivel a szomszédok már ma is birnak. — Hiszen tulsulyukban, erejükben, felfegyverzettségükben már olyan biztositékuk van, amely alig gyarapitható, és nincs is szükségük ilyen továbbmenő garanciára. A békének azonban szüksége van. Vajon a béke érdekében áll-e, hogy az erős, amely amugy is érvényesitheti jogait, még erősebbé váljék és *szabaduljon még attól a lehetőségtől is, hogy későbbi időpontban, ha az európai közvélemény elismeri, hogy a határok igazságtalanul huzattak meg, azok megváltoztathatók legyenek. Ha Magyarország önként mond le erről, ugy rajtunk a külföld igazságérzete sem segit többé.* Németország rajnai határa évszázadokon keresztül vitás volt. Németország egy tartományt vesztett csupán, a melyben a németség számához képest kevés német van, amelynek erőforrásai Németország erőforrásaihoz viszonyitva elenyészőleg csekélyek s emellett a rajnai határ geographiailag jobb, mint az azelőtti volt.

— *Mi nem tartományokat vesztettünk el, bennünket feldaraboltak. — A mi esetünk nem Elszász-Lotharingia esete; a miénk Lengyelország esete.* Németország lemondhatott egy tartományról, de mi fajunk egy harmadáról örökidőre önként le nem monhatunk. Ezt igazságul elfogadni nem tudjuk és *a magyar nemzet kapura szögezné azt az államférfiut, aki egy második trianont aláirna.* (Viharos éljenzés.) Ha ilyen locarnói szerződést mint önérzetes nemzet alá nem irhatunk, mert nem áll a béke érdekében, — akkor még kevésbé mehetünk bele valamilyen gazdasági blokkba vagy dunai konföderációba, mert ezek a locarnóinál messzebbmenő konstrukciók — Ezek egy Locarnó és hozzá még valami, s ez a valami is a mi mérlegünk terhét rontaná, mert gazdasági érdekeinket adnánk fel ezáltal.

— Ha a trianoni szerződésnek ezer rossz oldala között volt egy jó is, ez az, hogy visszakaptuk függetlenségünket. Ezt könnyelmüen, ok nélkül feláldoznunk nem lehet. Már a háboru előtt is nehezen fértünk meg a monarchiában, valószinü-e, hogy a történtek után jobban fogunk megférni? Én azt hiszem, hogy *ezek illuziók, amelyek sohasem válnak valóra.*

A mai határokra csak börtönt lehet épiteni, uj határokra van szükségünk

— Ha már most Európa azt mondja, hogy mi kinálunk neked egy végleges békerendet, de ti azt visszautasitjátok abban a formában, ahogy igértük, mondjátok meg tehát, hogy miképen akarjátok ti a végleges béke rendezését, ugy erre én egy mondással felelek: *Ha valaki a melényét rosszul gombolta be, öltözékét csak ugy hozhatja rendbe, ha kigombolja s aztán jól gombolja be. Ezekre a határokra egy végleges békét felépiteni nem lehet.* (Viharos éljenzés.) — *Ezekre a határokra fel lehet épiteni egy börtönt, amelyben mi vagyunk az őrzöttek és a győzők az őrzők. De messze vagyunk még attól, hogy megnyiljanak ennek a börtönnek ajtajai.*

— *A szomszédból áthallatszik a szójátékokat, de csak azt a szójátékot, amely felvilágositja, fényt derit az igazságra, de nem homályositja el semmit. Én is egy szójátékkal felelek erre: Nekünk nem békerevizióra van szükségünk, nekünk más határokra van szükségünk* (Viharos éljenzés.) *És ha ez békerevizió nélkül keresztülvihető, ki állja utját ennek Magyarországon?*

— Ami pedig az atmoszférát illeti, igenis én is rámutattam a békésebb atmoszférára, szükségességére, *azonban ezt a békés atmoszférát nem a magyar viselkedés,* hanem a szentgotthadihoz hasonló incidensek nehezitik meg.

A szentgotthárdi incidens

A vesszőtől nem félünk, a cukornál tartalmasabb koszthoz vagyunk szokva

— *Mert mi történt Szentgotthardon?* Öt vagon állitólagos mezőgazdasági gépalkatrész érkezett Olaszországból feladva, Sátoraljaujhelyre cimezve egy speditőrnek. Az osztrák hatóságok gyanusnak találván a szállitmányt, a magyar hatóságok közbejöttével felbontották a szentgotthardi állomáson s a mezőgazdasági gépek gépfegyveralkatrészeknek bizonyultak. A magyar hatóságok a szállitmányt lefoglalták s bizonyos idő mulva hadicélokra alkatmatlanná tévén azt, elárverezték. Az összeg, melyet érte az állam kapott, 1800 pengő. — A szomszédállamok külön-külön jegyzéket nyujtottak át a népszövetségnek azzal a felszólitással, hogy a népszövetség vizsgálja meg az esetet, de a sorok között, ha nem is teljesen kifejezve, az a gyanu lappang, hogy Magyarország fegyverkezését szolgálta a szállitmány. — *Megmozdult a világ sajtója, mert hiszen a világ sajtója olyan, mint a falu kakasa, amely ha megszólal az éjszaka csendjében, ugy a többi is átveszi a hangját.* Magyarország fegyverkezik, Magyarország a békét veszélyezteti. Nyolc év óta hallják ezt. Ha ez igy volna, még a magyar csecsemő bölcsőjében is kézigránátok feküdnének, de nincs még 35 ezer felfegyverzett emberünk sem, amint azt a békeszerződés megengedi.

— A mi álláspontunk ebben a kérdésben egészen világos. *A mi hatóságaink korrektül jártak el s* ha másként jártak volna el, amint eljártak akkor is szemrehányást kaptak volna. Nem erről van tehát szó. A tények tekintetében nincs vita. Mi is azt állitjuk és a tuloldal is azt állitja, hogy gépfegyveralkatrészekről van szó. Teljesen egyértelmü a megálapitás atekintetben, hogy milyen anyag találtatott Szentgotthardon. — Szomszédaink azt mondják, azért semmisitettük meg a szálitmányt, hogy eltüntessük a corpus delictit. Kérdem, *kinek áll érdekében a corpus delicti eltüntetése?* Csakis annak, aki esetleg tagadja, hogy nem az van a szállitmányban, amit a másik oldalon állitanak. Mi azonban ugyanazt állitjuk, amit a tuloldal. Van-e tehát értelme ilyen körülmények között annak a vádnak, hogy a szállitmányt azért semmisitettük meg, hogy eltüntessük a nyomokat Ha száz bizottság jön Magyarországra, mind ugyanazt fogja megállapitani, amit mi magunk és a szomszédaink is és az osztrák hatóságok és mindenki egyértelmüen állapitott meg. Egy vitás kérdés van még, hogy kinek küldetett a szállitmány. Nézzünk szemébe ennek a dolognak is. Eddig nem merült fel hivatalosan vád a népszövetségénél Magyarországgal szemben, hogy a magyar kormány rendelte volna a szállitmányt. *Ha felmerül a vád Genfben, ott lesz képviselőnk és meg fogja adni a felvilágositást.* De az, hogy egy invesztigáció, ilyen messzemenő intézkedés tisztán fegyvercsempészés tényére alapittassék és megmozgassa a népszövetségnek egy nagy invesztigációs bizottságát, amely félreértésekre ad alkalmat *államok és államok között, amely mindenesetre nem járul hozzá a jóviszony megteremtéséhez, oly precedens lenne, amelyből tovább következtetve, minden nap lehetővé tenné magyarországgal szemben az invesztigációt. Mert elég volna az, hogy a szomszéd területen néhány puskát feladjanak, azt a határon lefoglalják és Magyarországot megint fegyverkezés miatt kelljen invesztigálni. Mit jelentene egy ilyen eljárás? Azt jelentené, hogy az ellenőrzés intézményét, amelyet meg szüntettek, mert Magyarország teljesitette kötelességét, álcimeken visszacempésznék és ujra beállitanák a legyőzöttekkel szemben.* És ez az akció ugyanakkor folyik, amikor, amint már mondottam, Locarnóhoz hasonló szerződéseket csinálnak nekünk. *Ez iskolapéldája annak a politikának, amelyet ugy jellemeztem, hogy a cukor és a vessző politikája,* amely sajnálatosan emlékeztet a gyermekszobára. *De erre én csak azt mondhatom, hogy a vesszőtől nem félünk és a cukornál tartalmasabb koszthoz vagyunk szokva.*

— *Hungária istenasszony a béke asszonya volt, de szive csak azok számára nyilik meg, akik őszinteséggel és jóindulattal közelednek hozzá.*

Ezzel fejezte be beszédét Bethlen, kinek utolsó szavai frenetikus tapsot és éljenviharban vesztek el. Az egész tombolva helyeselt a miniszterelnöknek, tapsolt és éljenzett.

A közeli napokban megnyilik
Kossuth ucca 4. szám alatt
Farkas László
női divat
[illegible] höllöll-szövött [illegible] ya-
árubája.
[illegible]enzációs árak. [illegible]nteges áruk.

Nagyon
[illegible] dob ki, ha nem tartja rendben a vizvezetékét
Kérem
a [illegible]sabb hibánál azonnal értesitsen
Ne
hogy nagyobb baj legyen belőle.
Olvassa
naponta hirdetésemet, nem tévesztheti
El
címemet: Fülöp Miklós bádogos
és vizvezeték szerelő mester
Debrecen, Csapo ucca 3.
Telefon 3-17.

Dr. VARGHA KÁLMÁN ZÁRÓBESZÉDE.

Az ováció csillapultával Vargha Kálmán dr., gazdasági akadémiai igazgató, felsőházi tag, az egységes párt társelnöke köszönte meg a miniszterelnök beszámoló beszédét. — Beszédében hangsulyozta, hogy a népek sorsa Isten kezében van, aki, amikor az egyes nemzetekre lesujt, egyuttal azokat uj életre is emeli. Összehasonlitja a trianoni békediktátumot a szőllőtőke megmetszésével. A magyar nemzet ezer éves szőlőtőkéjét megmetszették Trianonban s a metszés után könnyfakadt, de van reményünk, mert a gondviselés ezekben a sulyos időkben Bethlen István grófot adta a nemzet vezéréül. Nem kell a magyar nemzet jövője felett kétségbe esnünk, mert érezzük gróf Bethlen István elhivatottságát, aki iránt igaz hüséggel és ragaszkodással van az egész nemzet. Ismételten megköszönte a debreceni egységespárt nevében a nagyjelentőségü beszámolót és Bethlen István grófnak erőt és egészséget kivánt, hogy nagy munkáját továbbfolytathassa és befejezhesse.

Ezzel a beszámoló nagygyülés emelkedett hangulatban véget ért.

A bankett

A beszámoló után a Bika éttermében 300 teritékes bankett volt, melyen Debrecen város társadalmának vezető férfiai közül csaknem mindenki megjelent.

HADHÁZY FŐISPÁN POHÁRKÖSZÖNTŐJE A KORMÁNYZÓRA.

Hadházy Zsigmond dr. főispán mondotta az első pohárköszöntőt a kormányzóra. Mindig egy későbbi történelmi távlat kell ahoz, — mondotta — hogy ugy a nagyidők, mint a nagyemberek megkapják a maguk elismerését, dicsőségét és igazát. Ez a generáció, melynek mi élő tagjai vagyunk, szintén nagyidőket él. Egyetlen egy nemzedék sem vivott, küzdött annyit, mint a miénk. Azt látjuk, hogy ez a generáció felismerte a nagyidőket, mert ehez méltóan viselkedik: nem csak a nagyidőke tiszteli, hanem a maga nagyembereit is, nem csak felismeri, hanem követi, becsüli és szereti őket. Ezelőtt 8 esztendővel ez a nemzedék felismerte, kinek adja át szivét, lelkét, minden reményét, kinek adja át a kormány pálcát. (Harsány éljenzés. A jelenlévők felállva éljenzik a kormányzót.

— Ez a nemzedék nem akarja, hogy majd egy későbbi történelmi távlat fedezze fel az ő nagy fiát, ez a nemzedék már elhalmozta kormányzóját elismerésével, szeretetével, megbecsülésével. Ez a nemzedék azt akarja, hogy majd a későbbi unokák emlékezzenek meg róla, volt egy nemzedék, amely ugyan többet szenvedett, mint a mennyit megérdemelt, azonban nagy mártiromsága tanitotta meg sokkal jobban szeretni hazáját, becsülni, tisztelni nagy fiát, akit követve elérte azt, hogy visszaszerezte a drága hazát. Én ennek a nemzedéknek legnagyobb fiára: nagybányai vitéz Horthy Miklós kormányzóra üritem poharamat.

BALTAZÁR PÜSPÖK POHÁRKÖSZÖNTŐJE BETHLENRE.

Baltazár Dezső püspök Bethlen István gróf miniszterelnököt köszöntötte fel.

— A bölcsesség fenomenális tündöklő férfia — mondotta — mint ahogy előttünk ma is historiai megjelenésében mutatkozott, Bethlen István gróf miniszterelnök, kit minden tiszteletünk s elismerésünk megillet, akinek számára odaadásunk rendelkezésre áll, mert tudnunk kell, hogy őt segitve végezzük el a jóvátétel hazafias munkáját, a forradalmaknak rombolásai és kártételei után. A gondviselő rendelte nemzeti nagylétünk második temetője felé, a feltámadás tényezőjéül, akiben megelevenedett, lélekké, cselekedetté és valósággá vált mindaz erő, világosság, bölcsesség és nagyság, amit a nemzeti szellem fellegvára, az alkotmányos és lelkiismeretes szabadság, erősség és Erdély gazdagságában jelent. Nekünk ezt a nagyembert tanakodás nélkül, lelkesedéssel és odaadással segiteni, védeni, követni kell. Követni mindaddig, amig kivivja nemzeti dicsőségünknek nagy célját, amikor feje felett a glóriát láthatjuk és azt hiszem, ezt a nagy nevet a másik nagy név nélkül, hitvese nagy neve nélkül nem lehet emliteni. És amikor ez a két sugárba öltözött lény áll előttünk, elgondolom, visszaemlékezem a nagy Petőfi gyönyörü versére, amelyben festi azt az emberpárt, amely emberpár hazájáért éjt-napot eggyétéve dolgozik.

Bethlen miniszterelnök Hadházy főispán érdemeiről, Debrecen városáról, a felekezeti kérdésekről és az antiszemitizmusról, melynek vizei lefolyóban vannak

A miniszterelnök a város fejlődésére és javára emelte poharát

A felköszöntő után perceken át ünnepelték a jelenlevők Bethlen István gróf miniszterelnököt, aki a felköszöntőre a következőkben válaszolt:

— Én egy bizonyos félelemmel — talán ez a szó egy kicsit erős, — de egy bizonyos tartózkodással jöttem Debrecenbe, hiszen abban az időben Debrecennek három képviselője volt, akik közül egyik szociálist, másik októbrista és a harmadik demokrata párthoz tartozott. Mindenki, aki az országos politikában részt vett, *ugy nézett Debrecenre, mint arra a városra, amelyben a kormányellenes hangulatok tömörültek és erősséggel birnak*, egyik főispán váltotta fel a másikat, mert egyik sem boldogult. — *Végre jött ide egy főispán* (Éljenzés.), akinek a kormányzó ur őfőméltósága kitüntetését tegnap adtam át (Éljenzés és taps.) és aki *békét, nyugalmat, rendet teremtett Debrecenben. Ezután az ő áldásos tevékenysége megkezdődött. Miért jöttem én ide, mint jelölt? Megmondom, hogy miért jöttem.* (Halljuk, halljuk!) Azért jöttem, mert ugy éreztem, hogy nem csak Debrecennek van szüksége az országos politikára és annak támogatására, hanem az országos politikának is *szüksége van Debrecenre.* (Ugy van, ugy van!) *Erre az ősi kuruc, függetlenségi hajlamu városra, amely ezt az irányzatot a jelenlegi politikában is kellő erővel tudja és fogja képviselni a jövőben is.* (Ugy van, ugy van!) Szükség van erre a városra, amelyben a haladni vágyás erősebb talán, mint sok más magyar városban. Szüksége van a magyar politikának ilyen tényezőkre, mert hiszen nem vagyunk egyforma emberek. A legnagyobb szerencsétlenség volna, ha mindnyájan egyformák volnánk; akkor nem volna haladás, nem volna eszmecsere. Mindenki egy párton volna. Idejövetelemet siker kisérte. (Éljenzés.) *Debrecen felkarolta és magasra emelte azt a zászlót, amelyet képviseltem és tömegesen sorakozott ezen zászló alá.* És ha kérdem hogy mi a titka ennek a sikernek, ugy azt hiszem, nekem is részem van benne és pedig azért, mert nem mint pártember jöttem Debrecenbe, hanem. — mint egyszerü magyar ember. (Viharos éljenzés.) Olyan egyszerü ember, akinek mindenki számára van mondanivalója, *aki nem azért jött, hogy kérjen, hanem, hogy adjon; aki társadalmi osztály, felekezeti és foglalkozási különbség nélkül azt kivánja nyujtani és adni, amit a mai nehéz körülmények között egy kormány adhat és nyujthat. Megértette ezt a debreceni közönség és látom, hogy az a harmonia, amely oly nagy lépéseket tett előre az országos politikában, ebben a városban is megvan és megteremtődött.*

— A világháboru, a forradalmak után nagy ellentétek voltak a magyar társadalomban. Ma óriási haladás van ezen a téren. Még a felekezeti nehézségek is szünőben vannak. A magyar természet mindig türelmes volt (Ugy van.), csak azt kivánta mindenkitől, hogy ismerjék el igazát. Hiszen, ha végig tekintek a magyar történelmen, a felekezeti viszály nem ennek az országnak a szülöttje. Külföldről hurcoltatott be. Azokban az időkben volt felekezeti viszály, mikor külső tényezők forszirozták.

— *A forradalmak után egy erős antiszemita hullám is volt Magyar*

Ducó autófényezést
elsőrendüen és olcsón fényez
Kleiber.
Kész kocsiraktár, homokfuló, hajtókocsik stb.
HATVAN UCCA 69.

Overland Whippet
a leggazdaságosabb, legolcsóbb, legnagyobb teljesitmény, kis adóóerő. 4 kerékfék, 5 üléses.
ARAK:

Nyitott, 5 üléses, 4 ajtós, 4 hengeres	6350.— P.
Sedan 2 ajtós, 4 hengeres	7250.— P.
Sedan 4 ajtós, 4 hengeres	7960.— P.
Sport 4 hengeres	6660.— P.

NASCH PACKARD
Amerika elegáns világának autója. Elsörendü rugózás, kényelmes börülés, egyenes vonalvezetés.
ARAK:

Nyitott, 6 hengeres, 5 üléses	9500.— P.
Csukott, 6 hengeres, 4 ajtós, 5 üléses	11,000.— P.

Vezérképviseleség Tiszántul részére:
GYARMATHY MIKLÓS Debreczen, Pannonia garage
Ferenc József ut 42. — Telefon 2-99.
INDIÁN MOTORKERÉKPÁROK TISZÁNTULI KÉPVISELETE.

országon. Beszéljünk erről a kérdésről is nyiltan. (Halljuk, halljuk.) — *Ez az antiszemita hullám reakció volt a háboru, a forradalom bizonyos jelenségeivel szemben.* (Ugy van.) Ez nem kivülről hurcoltatott be. A forradalmi jelenségekkel szemben az országban feltámadt ellenérzés szülöttje volt, (ugy van) azonban, hogy egy anek dottát emlitsek, amely anekdottában hasonlóképen jár el valaki, mint ahogy mi jártunk el a forradalom után a zsidósággal szemben. Én azt találom, hogy ugy jártunk el, mint az az őrmester, aki mikor október 1-én berukkoltak a rekruták és szemlét tartott felettük, felekezet szerint csoportositotta és állitotta glédába őket, egyik helyre a római katholikusokat, másik helyre a reformátusokat, lutheránusokat, zsidókat. A végén egy ember maradt. Kérdezte tőle, hogy miféle felekezeten van, azt mondja felekezet nélküli vagyok. Erre az őrmester azt felelte neki, hogy: *„Öt percet adok neked, válassz magadnak felekezetet, mert beosztlak a zsidók közé".*

— Igy jártunk mi el a kommunistákkal és azokkal a forradalmi elemekkel, akik többé-kevésbé felekezetnélküli alapon állottak, becsaptuk őket a zsidók közé és együtt ütöttük őket, nem csináltunk különbséget egyik-másik között. — *Ezek a vizek is lefolyóban vannak. — A kormány ezt a kérdést, mint szociális és gazdasági problémát kezeli, de ellene szegül annak, hogy ebből felekezeti kérdést csináljanak.* (Helyeslés.) Nagyot haladtunk, de sokan azt mondják, hogy lassu a tempó, hogy külpolitikai téren céljainkat csak akkor érhetjük el, hogyha sokkal demokratikusabb politikát inaugurálunk egyik napról a másikra. Én már több izben feleltem ezekre a megjegyzésekre, ma is felelni akarok. (Halljuk, halljuk). Mert hiszen fontos az, aki sulyt helyez arra, hogy az ország külpolitikai téren a maga céljait követhesse, — hogy ne csináljon olyan belső politikát, amely ezen célkitüzéssel ellentétben áll. — De én a liberálizmust nem tekintem olyan türelmetlen vállfajnak a politikában, hogy ne bocsátná meg egy országnak azt, ha a maga törvényei és a maga organikus fejlődése alapján kiván haladni. (Ugy van.) *Hát olyan türelmetlenek volnának a kik a külföldön magukat liberálisoknak nevezik, hogy ne birnák el azt, ha Magyarország nem az ő előirásuk szerint, hanem a maga saját boldogulásának törvényei szerint él?* És kérdezem, nem volt-e részünk már ilyen frázisokban a Károlyi-kormány idejében, nem ábrándultunk-e ki abból a gondolatból, hogy mások diktáljanak nekünk és ne mi magunk jelöljük ki a célt és ütemet, amelyben ezt a célt elérni akarjuk? — A forradalmak óta Ausztria, Németország részben szociáldemokrata vezetés alatt állnak, ezek külpolitikájuk terén részesülnek-e abban a támogatásban, amelyet számunkra kilátásba helyeznek, ha azon irányzatokat követjük, amelyeket ezek az országok követnek?

— Kérem, méltóztasék megfonholni a dolgot ,igenis haladni kell, mert *a megállás egyértelmü a halállal.* (Ugy van.) Hiszen minden gépezet, még az egyszerü vasuti lokmotiv is azért épült, hogy abba befütsenek és a maga utján haladjon előre, ellenben, ha valaki csupán azért, mert fél, hogy a gőzkazán felrobban, ebbe sohasem füt be, akkor nem is fog egy tapodtat sem előre jutni. Azonban minden haladás csak akkor egészséges és biztos, hogyha organikus alapokon áll. Ennek a nemzetnek törvényei fejlődés törvényei alapján épülnek fel (ugy van, igaz). *Nekünk ne irja senki elő, hogy hova, milyen ütemben és milyen gyorsan menjünk. Mi is tudjuk, hogy haladnunk kell a korral.* Magam is mai beszédemben egyik-másik térre rámutattam de ránk bizzák azt, hogy saját hitünk szerint boldoguljunk és jussunk a mennyországba.

— *A haladás nemcsak országos, lokalis is. Ennek a városnak, a város közönségének kulturintézményei, gazdasági berendezkedése, egész felépitése megkivánja, hogy a kormány és azok, akik a kormány élén vannak, azokat támogassák, elősegitsék, megmozditsák és a rászorultakat anyagi támogatásban részesitsék.*

— Én a magam részéről azt kérem önöktől, hogy bizalommal forduljanak, ugy mint eddig is, hozzám (éljenzés) mindazokban a kérdésekben, amelyek jogosultak, amelyek annyit jelentenek, hogy Debrecen előre akar menni a maga utján. Az én támogatásomra számithatnak minden körülmények között. *Emelem poharamat ennek a vprosnak fejlődésére és javára.* — (Hosszantartó nagy éljenzés és taps.)

A TÖBBI FELKÖSZÖNTŐ

Szentpéteri Kun Béla frappáns hangu felköszöntőben *Sztranyovszky* államtitkárt, az országgyülés tagjait és általában a vendégeket köszöntötte fel.

Maday Gyula nánási képviselő az idezarándoklók nevében köszönti Debrecent, ahol — ugymond — hivogatólag fénylik a *bethleni csillag.* Konstatálja, hogy itt meleg nemzeti együttérzés van, amit a vendégek nevében mélységes hálával ismer el.

Sztranyavszky államtitkár azzal kezdte pohárköszöntőjét, hogy büszke érzéssel jöt ide ebbe a városba, mely a nemzeti érzés fellegvára. Séta közben látott egy táblát a Nagytemplom mellett egy palotán : ez állott a táblán : *Függetlenségi Kör.* Kérdi : *szükség van-e ilyen cégtáblára?* Indokolt-e szembehelyezni ezt a zászlót, mikor Bethlen István és a kormány a nemzeti érzés hüséges őrzője. Poharát Debrecen város egységes magyar társadalmára üriti.

Verzár Frigyes dr egyetemi rektor a következőket mondotta :

— A Tisza István tudományegyetem nevében köszöntöm diszdoktorunkat, azt a férfiut, akinek munkája mindenben Tisza István munkájának a tovafejlesztése. Amint Tisza István boldog békében alapitotta meg ezt az egyetemet, mert hitt a munka gyümöleseiben, ugy Bethlen István határtalan nehézségek közt ma épiti tovább és legközelebb be is fejezi. Igy ennek a Tisza egyetemnek a sorsa mintegy szimboluma az ő országépitő munkájának. Ez az egyetem Debrecen legszentebb tradicióinak a letéteményese és fejlesztője. Benne azt a szellemet táplálja Nagyméltóságod, amely a kisdiák Tisza Istvánt adta valamikor ennek az országnak. Uraim, Carlyle mondja a hősökről irott könyvében : csak az a nemzet lehet nagy, amelynek hősei vannak. Mi még a mai zord időben is boldognak kell, hogy mondjuk magunkat, mert azon ritka kiváltságos nemzetek között vagyunk, akiknek hőseik vannak. Én Bethlen Istvánban a hőst csodálom, aki ezernyi fáradság közt, bámulatos egyéni bátorsággal halad a maga jónak talált utján! De Carlyle az is mondja, hogy csak az a nemzet lesz boldog, amely hőseit tisztelni és követni tudja. Mi hiszünk az ő alkotó munkájában és valamennyien is követni fogjuk. Isten éltesse sokáig Hazánk boldogulására.

Sokorópátkai Szabó István arról beszélt, hogy a kisgazdáknak Bethlen mögött a helyük. Bün volna — ugymond — hogy foglalkozások szerint szétagolnák a társadalmat. Kéri a kisgazdákat, tartsanak ki Bethlen mellett.

Csontos Imre karcagi képviselő szólalt fel aztán. Nagy derültséget keltve mondja, hogy bizony ők egy kicsit kurucok. Gyorsabb tempóban szeretnének menni. De Bethlen személye összeköti őket. Aztán a régi közösügyes rendszerről beszélt, mely — ugymond — vérrel jött és vérrel ment. Itt van előttünk a tétel — folytatta. — Sztranyovszky államtitkár ur azt kérdezte, hogy mire való az a Függetlenségi Kör-tábla. Erre azt mondja : hogy jó az figyelmeztető jelnek. Egyébként örül annak, hogy Debrecen megértette, hogy Bethlen István mögött van a helye, ezen az uton fogja tudni Debrecen az Alföldet irányitani. Beszédét azzal végzi, hogy a nemzet önállóságáért és függetlenségéért legyünk eggyek.

Az idő ekkor már jól előrehaladt. Bethlen és kisérete zugó éljenzés közben távozott és a bankett a legjobb hangulatban ért véget.

A bankett menüje kitünő volt, a Láng és Bozzay cég kitünő konyháját dicséri. A pesti vendégek is elismerésüknek adtak kifejezést ugy a kitünő menüért, mint a figyelmes kiszolgálásért.

Bethlen Margit grófnő látogatásai Debrecenben

Gróf Bethlen Istvánné, Bethlen Margit grófnő debreceni tartózkodása alatt a vasárnapot a debreceni hölgyek társaságában töltötte és a város nevezetességeit tekintette meg.

Vasárnap délelőtt Bethlen grófné, dr. Hadházy sigmondné és dr. Magoss Györgyné kiséretében meg látogatta és megnézte a Déri muzeum már felépült és jelenleg berendezés alatt álló palotáját. — A Déri muzeumban a városi tanács megbizásából dr. Csürös Ferenc közmüvelődési tanácsnok fogadta és kalauzolta az illusztris vendégeket, akiknek a muzeum igazgatóságát és a jelen levő tervező épitészeket: Györgyi Dénest s Münnich Aladárt is bemutatta.

A miniszterelnökné nagy érdeklődéssel tekintette meg az összes helyiségeket s több izben kifejezte örömét, hogy Debrecen ily szép és modern intézménnyel gyarapodott. A megtekintés után a vendégek beirták nevüket a muzeum vendégkönyvébe, mely mostantól kezdve már a Déri muzeum látogatóinak neveit fogja feltüntetni. A Déri muzeum első látogatóiaként Bethlen grófné érdekes, jellegzetes aláirása szerepel a vendégkönyvben, mely bizonyára hosszu sorát fogja idővel felmutatni a legkiválóbb neveknek s mint autogramm-gyüjtemény is nagy értéke lesz az uj muzeumnak.

A Déri muzeumból távozva, a kollégiumot tekintette meg a grófnő, majd Baltazár püspöknénél és ifj. Magoss György nejénél tett látogatást. Délben 12 órakor megjelent a Bikában tartott beszámolón. Egy páholyban helyezkedett el, de a közönség hamar felismerte és zajos ovációban részesitette.

Délben 2 órakor *Hadházy* főispán neje ebédet adott a grófnő tiszteletére. Az ebéden megjelentek: dr *Baltazár* Dezsőné, dr. *Magoss* Györgyné, ifju *Magoss* Györgyné, *Koncz* Aurélné, *Karay* Sándorné, *Balogh* Istvánné, *Gyarmathy* Istvánné, dr. *Sallay* Lajosné, *P. Nagy* Zoltánné a ref. Templomegyesület részéről. *Fráter* Erzsébet a MANSz részéről, *Csanak* Józsefné a Szent Erzsébet nőegylet részéről, *Géressy* Kálmánné az Evang. Filléregylet részéről, dr. *Léderer* Miklósné az Izr. Nőegylet részéről.

Ebéd után a grófnő a megjelentek ismételt felkérésére novellái közül olvasott fel néhányat, lelkes tetszéstől kisérve. Délután Pálfy festőmüvész kiállitását tekintette meg a városházán.

Azután a Nagytemplomba ment egy imára, honnan a vármegyeházára tért vissza, lakosztályába, rövid pihenőre.

A miniszterelnöki pár elutazása

A város ötös fogatán negyed 6 óra után indult el a vármegyeházáról gróf Bethlen István és felesége. Utána hosszu kocsisorban haladtak a fővárosi előkelőségek és a helyi notabilitások. Amerre a menet elhaladt, mindenütt szivből jövő, lelkes éljenzés hangzott fel.

Az állomásnál az I. osztályu váróteremben megjelent a nőegyletek hölgyküldöttsége, hogy buesut vegyenek a kormányelnök feleségétől. Debrecen kálvinista hölgytársadalma nevében a küldöttség élén dr. *Sallay* Lajosné beszédében a következőket mondotta :

— Ha kedves otthonába visszatérve és az ut fáradalmait régen kipihenve, egy-egy elmélyedő órában Debrecen, a puszták nagy városának képe lelki szemei előtt megjelenik, éreznie kell Kegyelmes Asszonyomnak, időn és távolságon keresztül, az itt lakó ezer és ezer asszonynak rajongó szeretetét, — amellyel a Nagyméltóságu grófnőre gondolnak.

Ollinger Béláné mondott még né-

Cukorka, gyümölcs és csemegeáru
üzletem pár nap mulva
(volt Paczet helyiségben,
Püspöki pal.) megnyitom
Tóth, csemegés.

Hálók | Ebédlők | Uriszobák
hajlitott székek s egyéb butorok legolcsóbban
Debreceni Faipar rt. városi üzlete
Király utca 4. — Telefon 3-41.
Kedvező fizetési feltételek. Megbizható minőség.

hány lelkes köszönő szót a grófnőnek:

— Nem bucsuzunk — ugymond — hanem ugy köszönünk, hogy: a viszontlátásra.

A grófnőt a megjelent hölgyek, köztük egyszerűbb asszonyok is, elhalmozták virággal.

Ezután Bethlen István gróf és felesége lelkes ovació között lépett ki a perronra és beszálltak szalonkocsijukba. A termes kocsi ajtajában a miniszterelnök és felesége még pár percig elbeszélgetett dr. Hadházy Zsigmond főispánnal, dr. Magoss György polgármesterrel és Ghyczy Tihamér kerületi rendőrfőkapitánnyal.

Öt óra 41 perckor indult el a vonat. A perron közönsége mindaddig lelkesen éljenezte a miniszterelnöki párt, amig a vonat ki nem haladt az állomásról. Bethlen grófnő még a vonat ablakából is kedvesen intett bucsut a debreceni hölgyeknek.

Az iparosok küldöttsége gróf Bethlen István miniszterelnöknél

A kézmüveskamara ellen -- Előadták az iparosok bajait -- Sürgették a postapalota épitését

Vasárnap délelőtt Varjassy Imre, az Ipartestület elnöke, Tóth Lajos, az ipartestület alelnöke, Zelinger Ede, a kereskedelmi és iparkamara ipari osztályának elnöke, valamint a kereskedelmi és iparkamara teljes elnöksége küldöttségben jelentek meg a Bethlen miniszterelnöknél s részletesen tájékoztatták őt a kisiparosok nehéz helyzetéről s sérelmeiről.

Legelőször a kézmüves kamara kérdése került szóba, melyet feleslegesnek tart a debreceni iparosság, miután érdekeiket kellően képviseli a kereskedelmi és iparkamara.

A küldöttség a kézmüiparosság kivánságait egy rövid memorandumban tömören összefoglalva irásban is átnyujtotta a miniszterelnöknek s kérte, hogy a mai kamarai intézmény egységét megvédeni és a kisiparoság helyzetén gazdasági eszközökkel, megfelelő beruházási programmal, a kisiparosoknak a közszállitásokban fokozott részeltetésével, az épitőipari munkának széleskörü megindításával, a kisipari hitelkeret lényeges felemelésével és a kontár, tanulatlan iparüzők visszaéléseinek meggátlására alkalmas és már oly sokszor megigért rendelet sürgős kiadásával segiteni kegyeskedjék. Helyi jelentőségü kérelmet is terjesztett a küldöttség a miniszterelnök elé. Igy kérte *a posta palota épitésének még ez évben való megkezdését s a Debrecentől délre eső vidék és helységeknek Debrecenhez kapcsolására alkalmas vasutvonalaknak megépitését.*

Gróf Bethlen István miniszterelnök a küldöttséget nagyon szivesen fogadta s a küldötség tagjaival hosszan, *csaknem háromnegyed órán keresztül* közvetlen barátsággal elbeszélgetett. Megnyugtatja a küldöttség utján a kisiparosságot, hogy *kivánságait és óhajait meleg szeretettel vette át s azoknak illetékes faktoroknál buzgó szószólója lesz.*

A kézmüves kamarára vonatkozólag külön is *kijelentette, hogy a kérdést beható megfontolás tárgyává teszi s ezt az iparosság javára a* meglevő több mint háromnegyedszázados érdemes multra visszatekintő *kereskedelmi és iparkamarai intézmény egységének megoldásával tartja megoldandónak.*

Tanitók küldöttsége a miniszterelnöknél

Vasárnap délelőtt az Országos Tanitóegyesület küldötsége tisztelgett a kormányelnöknél. A küldöttséget *Dobó* Sándor országos elnök vezette, aki lelkes beszéd keretében nyujtotta át a miniszterelnöknek a Tanitóegyesület örökös tiszteletbeli elnökévé való megválasztásáról szóló diszoklevelet.

Dobó Sándor üdvözlő szavaira Bethlen miniszterelnök közvetlen hangu beszédben válaszolt, melyben köszönetet mondott a kitüntetésért. Ugyanakor kiemelte a magyar tanitók áldozatos és értékes munkáját s hangoztatta, hogy az állam csak kötelességét teljesitette akkor, amikor a Tanitóegyesület támogatására sietett.

Gróf Bethlen István és a zsidó reálgimnázium

A miniszterelnök vasárnapi itt tartózkodása alatt fogadta a debreceni izr. hitközségnek, mint a zsidó reálgimn. fenntartójának küldöttségét is, amelyet *dr. Baltazár Dezső* ref. püspök mutatott be. A küldöttség vezetője, dr. *Fejér* Ferenc hitközségi elnök, kettős kérelmet terjesztett elő, kért állami épitési segitséget és kérte az államnak a tanári fizetésekhez való hozzájárulását. Gróf *Bethlen István* azzal a kijelentéssel vette át a vallás és közoktatásügyi miniszterhez intézett folyamodványt, hogy az állam köteles a maga részrehajlatlanságával ezt az iskolát is ugyanolyan elbánásban részesiteni, mint a hasonló középiskolákat és az osztó igazságot vele szemben is érvényesiteni. Aztán élénken érdeklődött a reálgimnázium létesitése, népessége és egyéb körülményei iránt s a legszivesebb hangu beszélgetés után azzal bocsájtotta el a küldöttséget, hogy az ügyet behatóan megfogja tárgyalni a szakminiszterrel és oda fog törekedni, hogy a debreceni zsidó reálgimnázium kettős kérelme méltányos elintézést nyerjen. A küldöttséget a szives fogadtatás megnyugvással, a miniszterelnök határozott kijelentései pedig a bizakodás és remény jóleső érzésével töltötték el.

Egy barátságos interju-eszmecsere Baltazár püspök és Bethlen miniszterelnök között

Egy kis félreértés a „felekezeti különbségről" amely rögtön tisztázást nyert

Bethlen miniszterelnök vasárnapi beszámolójára igen sok pesti ujságiró érkezett le. Ezek egyike a beszámoló után meginterjuvolta *Baltazár* püspököt, aki igy nyilatkozott:

— A miniszterelnök beszéde históriai stáció. *Külpolitikai vonatkozásu kijelentései történelmi hatásuak voltak.* Lehetetlen ezeket a megnyilatkozásokat ötletszerüen előhozott megállapitásoknak tekinteni. Olyan széles alapjuk volt a külpolitikai fejtegetéseknek, hogy határai messze tulterjednek Magyarország határain. — Nagyon büszke vagyok arra, hogy *Bethlen István gróf Debrecent választotta ennek a megnyilatkozásnak világgá röpitésére.*

A miniszterelnök pohárköszöntőjéről beszélgetett aztán a pesti hirlapiró a püspökkel. Ez a beszéd a felekezetek között békét és megértést hirdetett.

— Kétségtelen, — mondja Baltazár Dezső, — hogy bár az ellentétes álláspontot erősen tartjuk a katholikus klérussal szemben, azonban ma már a klérus exponensei és mi közöttünk az érintkezés természete olyan, amiből joggal lehet következtetni arra, hogy a felekezeti béke jó uton halad előre.

Baltazár püspök ezután a miniszterelnöknek a zsidó kérdéssel kapcsolatban tett kijelentéseiről nyilatkozik:

— Én őszintén megmondom hogy ebben a kérdésben nem értek egyet a miniszterelnök ur mai beszédének azzal a részével, amely a zsidókérdést szociális és gazdasági problémának tekinti. A felekezeti különbséget én semmiféle vonatkozásban nem ismerem el megosztó tényezőnek. Megosztó különbség az egyes felekezetek között csak az örök élet javaira való vonatkozással állhat fenn. — Tehát mindenkinek egyéni szabadsága van arra, hogy eldöntse, milyen utat választ magának ebben a tekintetben. Ámde társadalomban, a politikában, a nemzet egysége tekintetében semmi vonatkozásban nem tudom elismerni a felekezeti különbséget mint megosztó tényezőt, sem jogok forrásának, sem jogok elvételének alapjául.

*

A miniszterelnök visszatérőben még a vonaton értesült arról a nyilatkozatról, amelyet Baltazár püspök tett beszédének a zsidókérdésre vonatkozó részéről. — *Bethlen* István gróf a zsidókérdésben tett kijelentéseit a következőképpen magyarázta:

— *Az állampolgári egyenlőség gondolatát a legtávolabbról sem akartam érinteni beszédemben. Az a megállapitás, hogy én a zsidókérdést csak mint szociális gazdasági kérdést kezelem és a kormány ellene van annak, hogy abból bárki is vallási kérdést csináljon, voltaképpen egy alluzió volt a numerus clausus revíziójáról szóló törvényjavaslatra. Ezzel kapcsolatban történt csak a gazdasági és szociális problémára való hivatkozás és azt akartam ezzel kifejezésre juttatni generaliter, hogy menynyire örvendetes, hogy ez a kérdés lekerült a napirendről s leegyszeresült egy szociális problémává.* Tehát nem általában beszéltem a zsidókérdésről, hanem csupán a most tárgyalt numerus clausus törvényjavaslattal összefüggésben.

— *Beszédemből senki más következtetéseket nem vonhat le.*

A miniszterelnök még hozzáfüzte:

— *Tulajdonképpen tehát nincs differencia az én általam mondottak és Baltazár püspök ur felfogása között. — Én sem teszek különbséget semmiféle vonatkozásban állampolgár és állampolgár között.*

A miniszterelnök végül a debreceni fogadtatásról beszél.

— *Őszintén meghatott ez a szerető, meleg fogadtatás, amelyben Debrecen városa részesitett. Nagyon jól esett látnom azt a ragaszkodást, amellyel ez a város körülvett ott tartózkodásom egész ideje alatt.*

Pálffy Dániel meghalt

Szegedről jelentik: Pálffy Dániel felsőházi tag, a magyar iparosság egyik vezetőembere, az IPOSZ elnöke, volt nemzetgyülési képviselő Szegeden meghalt. Március hó 6-án temetik. A holttestet a szegedi ipartestületben ravatalozták fel, majd a gyászszertartás után a Pálffy család szegedi sirboltjába helyezik örök nyugalomra.

Szerezzünk takarékbetétkönyvet a Kölcsönös Segélyző-Egyletnél.

BUTOROK legjobb minőségben, még mindég legolcsóbban, 12 havi részletfizetésre is. Fenyves butoráruház Kistemplomnál.

Sodrony ágybetétet legjobb minőséget készit Neumann Petőfi tér 17.

Cserépgla és cserép kapható a Tóth és Sebes-yén Rt. Kishegyesi uti téglagyárából. Eladása Simonffy utca 1a. II. em. Telefon 610.

Hölgyek örömére selyem és combinált kalap alakitás 2·50-től. Ujak jutányos áron Buby szalón Csapó u. 65. (posta és villamos megálló mellett).

Gondos szülők a Kölcsönös Segélyző Egylet takarékpersellyével tesik meg gyermekeiket. ooo

SINGER varrógép RÉG BEVÁLT JÓ MINŐSÉGBEN Kedvező fizetési feltételek SINGER VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG Debrecen, Piac ucca 79.

A közigazgatási bizottság üdvözölte Hadházy főispánt kitüntetése alkalmából

A közigazgatási bizottság tegnap délután négy órakor dr. *Hadházy* Zsigmond főispán elnöklésével rendes havi ülést tartott.

A napirend előtt *Steinfeld* István bizottsági tag szóllalt fel és meleg hangon fejezte ki a bizottság nevében azt az örömöt, amelyet a bizottság minden egyes tagjában a főispánt ért kitüntetés keltett. Szivből kivánta, hogy a kitüntetést a főispán sokáig hordhassa. — A bizottság részéről biztositotta a főispánt teljes nagyrabecsülésükről és nehéz munkájában való támogatásukról.

Hadházy Zsigmond főispán válaszolt az üdvözlésekre:

— A magas helyről jött kitüntetés — mondotta a főispán, — örömmel tölt el, de az elismerés, amelyet a közigazgatási bizottság tagjai nyilvánitottak ki egyenesen boldoggá tesz. Igy abban a meggyőződésben lehetek, hogy az a nehéz és nézetem szerint eredményes munka, amelyet a kormány megbizásából itt folytatok, legalább parányi mértékben hasznos a hazának és a törvényhatóságnak.

— A kitüntetést nemcsak mint a mult jutalmát, hanem egyszersmind a jövő zálogát is tekintem, hogy buzgón szolgáljam a jövőben is a haza, a nemzet és a törvényhatóság érdekeit.

— Ismételten köszönöm a közigazgatási bizottság elismerését, s üdvözletét és kérem, méltóztassanak megengedni, hogy azt a reményemet fejezzem ki, hogy a jövőben is bírhatom az imént kifejezett nagyrabecsülést és többször tapasztalt szeretetüket. (Lelkes éljenzés taps).

A MEGYEI TISZTVISELŐKAR TESTÜLETILEG ÜDVÖZÖLTE A FŐISPÁNT

Abban a szeretetben, amely Debrecenben körülveszi dr. *Hadházy* Zsigmond főispánt, első helyen állanak a vármegyei tisztviselők, akik legközvetlenebbül érezhetik felebbvalójuk sokszor megnyilatkozó jóindulatát és szeretetét. Ez a szeretet nyilatkozott meg abban a meleg üdvözlésben, amelyben a főispánt részesitették a megyei tisztviselők.

Nábráczky Béla főjegyző vezetésével tisztelgett a vármegyei tisztikar dr. Hadházy Zsigmond főispánnál és üdvözölték őt kitüntetése alkalmából.

A főispán meghatott szavakban mondott köszönetet az üdvözlésért.

A DEBRECENI EGYETEM ÜDVÖZLI HADHÁZY FŐISPÁNT.

A debreceni Tisza István tudományegyetem rectora és Tanácsa dr Hadházy Zsigmond főispánt a nyert kitüntetés alkalmából a következőkép üdvözölte:

„Örömmel értesültünk, hogy a kormányzó ur Őfőméltósága Méltóságod részére buzgó és eredményes szolgálatainak elismeréséül a II. osztályu magyar érdemkeresztet adományozta. Ez alkalmat felhasználom arra, hogy Méltóságodnak ugy a magam, mint a debreceni m. kir. Tisza István Tudományegyetemünk tanácsa nevében is a legőszintébb jókivánatainkat nyilvánitsam. Kérem a Mindenhatót, hogy Méltóságod további közéleti müködéséhez adjon jó egészséget, kitartást és erősitse azt az áldásos müködését, amellyel egyetemünk érdekeit is mindig olyan megértően támogatta. Maradtam Méltóságodnak kiváló tisztelettel *Verzár* Frigyes rector magnificus"

Jelentés Debrecen közegészségügyi viszonyairól

Dr. Tüdős Kálmán tisztifőorvos, főtanácsos, a közigazgatási bizottság ülésén a mult havi közegészségügyi állapotról a következő jelentést terjesztette elő:

A közegészségügyi viszonyok február hóban az előző januárhoz képest javultak annyiban, hogy kevesebb volt a halálozás és igy a természetes szaporodás 74-re ment. *Némi rosszabbodás mutatkozik a fertőző betegségeknél melyek* közül némelyeknél csekély szaporodás volt tapasztalható. Bejelentetett: roncsoló toroklob 33; vörheny 23; kanyaró 22; szamárhurut 10; járványos fültőmirigylob 4; bárányhimlő 10; hasihagymáz 10; gyermekágyi láz 3.

Halállal végződött 3 roncsoló toroklob, 1 vörheny, 3 hasi hagymáz és egy gyermekágyi láz megbetegedés. Egyéb betegségek közül a légző szervek hurutos bántalmai fordultak elő, nagyobb számmal, elég enyhe lefolyással. *Feltünően sok volt az öngyilkosság, nevezetesen 8, ami az összes haláleseteknek 5.59 százalékát tette ki; vagyis minden 18 halot közül egy öngyilkos volt. Ezen a szomoru jelenségen csakis a közgazdasági helyzet javulása, de talán még inkább a megcsökkent erkölcsi erő visszaállása segithet.*

A használatban levő közkutak és vizvezeték vize megfelelő volt. A hónap folyamán a népjóléti és munkaügyi miniszter egy rendelet érkezett, amely a kertségek és telepek közegészségi állapotainak megjavitási módozataival foglalkozott. Az elrendelt előmunkálatok folyamatban vannak.

A Péterfia ucca temető környéke nagyon szemetes, részben azért is, mert a környéki lakók házi szemetet titokban oda hordanak ki, a Homokkerti óvoda udvarán pedig szeméttartó nincs. Mindkét körülmény bejelentett az elsőfoku hatósághoz. A Keresztesi és Onossay uccákon a nagy, hig sárral telt gödrök miatt a közlekedés majdnem lehetetlen A hatósághoz ez is bejelentetett.

A mult bizottsági ülés alkalmával Fejér Ferenc bizottsági tag felszólalt és kérte, hogy alkalmazzák nálunk is a Calmette-féle szérumot, illetőleg azt kérte, hogy a tisztifőorvos nézzen utánna, hogy miben áll ennek a szérumnak az ügye.

Dr. *Tüdős* főorvos erre vonatkozólag jelentést terjesztet be, melyben kifejtette, hogy a Calmette-féle eljárás mibenlétét és kijelentette, hogy az ellenőrző vizsgálatok és kisérletek ma már az egész tudományos világban folyamatba vannak. Magyarországon Bókay, Korányi tanárok klinikáin, Tóth István tanár csecsemőosztályán és Parassin tanár tüdőbeteg osztályán folynak ezek *A napokban a mi egyetemünk is kapott tenyészetet s igy a munka itt is megkezdhető lesz. De ahoz, hogy ez a kezelési mód általánossá tehető lehessen, még hosszabb idő, bizonyára több év szükséges.*

Fejér Ferenc bizottsági tag Tüdős főorvos előadása után köszönetét fejezte ki a felvilágositásokért.

— **Tűz az Apafája erdőben.** — Vasárnap délután 4 óra tájban a Debrecenhez közel fekvő Apafája-erdőben, amely a város tulajdona, eddig még ismeretlen okból tűz ütött ki. Nem messze a vasuttól keletkezett az erdőtüz, amely rövid idő alatt mintegy hat hold cserjés erdőt hamvasztot el. Az erdőégést a vasuti őr vetet észre és azonnal értesitette a debreceni tüzoltóállomást, ahonnan dr. *Roncsik* Jenő tüzoltófőparancsnok és *Jakobinyi* József tüzoltó tiszt vezetésével készültség vonult ki. Azonal hozzáláttak az oltáshoz és rövid idei megfeszitett munka után sikerült is. A kár jelentékeny mert hat hold cserjés teljesen leégett.

Valódi angol szövetek, trench coat kabátok és cipő különlegességek **Frank József és Testvére** uriszabósága és cipőüzletében Debrecen, Piac ucca 46.

Fogadásból riasztópisztolyt vett a szájába egy debreceni elemista

Szemcsák László 8 éves kisfiu, II. elemista, tegnap délután pajtásaival az Arany János ucca 12. számu ház előtt játszott. A kis imposztorok érdeklődését egy riasztó pisztoly csigázta fel, ami azután a bekövetkező baleset előidézője lett. A 8 éves Szemcsák László ugyanis fogadott, hogy a szájába meri sütni a pisztolyt. A nagy fogadás állitólag 10 „glikerbe' ment. A kisfiu tényleg a szájába vette a pisztolyt és el is sütötte.

A csőből kiáradó láng annyira megroncsolta a szájüreget, hogy a kisfiut a mentők a sebészeti klinikára vitték, de innen, mivel sebesülése nem volt súlyos kezelés után hazaengedték.

A HAJDUBÖSZÖRMÉNYI REF. TANITÓK MÜSOROS DÉLUTÁNJA

Fényesen sikerült müsoros délutánt rendeztek a hajduböszörményi ref. tanitók szombaton, márc. 3-án a Bocskay mozgóban a magyarországi ref. tantók Hajduszoboszlón felállitandó gyógyháza javára. A mozgó helyiség páholyai teljesen megteltek intelligens közönséggel. A kitünően megrendezett müsornak legjobb száma Páricsy Pál hegedümüvész hegedüszólója volt. A kiváló müvész teljes egyéniségében mutatta be magát a hajduböszörményi közönség előtt és a közönség játékát lelkesen megtapsolta. Jó volt Varga Lajos ref. tanitó zongorajátéka és magyar népdalegyvelege és Silye János szinpadi alakitása.

RÁDIÓ-MÜSOR

Kedd, március 6.

Budapest, 555.6 (3):9.30: Hirek. — 11.00: Ultraphon-hangverseny. — 1.00: Időjárás jelentés. — 3.00: Hirek. — 4.00: Asszonyok tanácsadója. — 4.45: Pontos időjelzés. — 5.00: Szórakoztató zene. Zenekari hangverseny. — 6.15: Gaál István dr egy. tan.: „Az ősember és a mai törpe emberfajok". — 7.00: Rádió amatőrposta. — 7.45: Goethe—Heine-est. Közremüködnek, Gaál Gyula, Medveczky Bella, Medveczky Mária. — 9.00: Hangverseny. — 10.25: Pontos időjelzés, hirek. Utána cigányzene.

Külföld.

4.00: Bern: A Kurszalon hangversenye.
4.10: Bécs: délutáni hangverseny.
4.30: Breslau: A házizenekar hangversenye.
5.30: Barcelona: Rádió-kvintett.
5.50: Milanó: Gyermek-karének.
6.15: München: Délutáni hangverseny.
6.30: Barcelona: Rádió-kvintett.
7.00: Brünn: Esti hangverseny.
8.00: Berlin: A Rajna kincse
8.00: Brünn: Kamarazene.
8.10: Bécs: Indulók.
8.40: Brünn: Hangverseny.
8.50: Bern: Csellóhangverseny.
10.30: Kattowitz: Tánc-zene.
10.30: München: Szórakoztató zene.
10.30: Hamburg: Tánc-zene.

Pannonia Étteremben, Ferenc József ut 42 sz.
Állandóan frissen csapolt dupla márciusi sör. Kitünő zónareggelik.
Zóna, pohár sör, kifli 80 fillér
Abonensek felvételnek
Diósi A. vendéglős

TAVASZI DIVAT-
ujdonságok már megérkeztek az alanti szenzációs olcsó árakkal a
HAVAS harisnyaházba Bátogos-ucca 1.

1 mtr aranynyal átszőtt divat Casha	P	11.—
1 „ gyönyörü mintás Crep de Schine	P	7.98
1 „ Habselyem anyag directe fehérneműre 140 cm.	P	11.—
1 drb csikos selyem nadrág voltminőség	P	3.50
1 pár valódi selyem karisnya	P	4.40
1 pár mosó szarvasbőr kesztyü	P	7.80

Fulárd különlegességek szenzációs uj mintákkal, uj nélküli mellények és Pullowerek, gyönyörü sport costümök.
Kérem a Havas cégre nagyon ügyelni.

Tavaszi, utcai és szoirruhákat elegáns kivitelben, jutányos árban készit
Moskovits Béla
uridivat szabó, Hatvan ucca 36.

KERTÉSZETI GYAKORLATI BEMUTATÁS ÉS ELŐADÁS A NAGYERDEI VAROSI KERTÉSZETBEN

Nagyszámu közönség, circa ötszázan jelentek meg vasárnap délután a városi kertészetben a gyümölcsfák gondozásáról tartott előadáson.

Pohl Ferenc kertaészeti felügyelő a gyümölcsfák ültetését, ápolását ismertette s egyuttal helyszinen be is mutatta.

Nagy János városi ketész az idősebb gyümölcsfák nyesését mutatta be gyakorlatban, mig Bakoss Gyula kertész a különféle állati és növényi betegségeiket ismertette a gyümölcsfáknak s az ellenük való védekezésre hivta fel a hallgatóság figyelmét.

A közönség kora délutántól egész besötétedésig hüen kitartott s nagy érdeklődéssel hallgatta a szakszerü magyarázatokat. Többek kérésére a kertészeti vezetőség elhatározta, hogy a szakelőadást jövő vasárnap délután a város nyulasi faiskolájában ujból megismétli, amikor alkalma lesz a nagykiterjedésü faiskolát is bemutatni, ahol circa egy millió gyümölcsfát nevelnek.

Nagy érdeklődéssel szemlélte a közönség a városi kertészet növényház és melegágyi telepeit is, ahol Lőrinczy Ferenc városi kertész nyujtotta a szakszerü magyarázatokat.

Sötét este volt, amikor a közönség sok hasznos tapasztalattal szétoszlott, de még akkor is számosan maradtak visza, hogy a kertészeti vezetőség szaktanácsait egyes kérdésekben kikérjék.

HARMONIUM AVATÁS A HOMOKKERTBEN

Lélekemelő szép ünnepély szinhelye volt a homokkerti ref. imaház vasárnap délután. A gyülekezet áldozatkészségéből és a presbiterium segitségével vásárolt harmoniumot avatták fel, a gyülekezet tagjainak nagyszámmal megjelent részvételével. A homokkerti reformátusok közel negyedszázad óta áhitozák a templom épitését, de az évről évre halasztódik s igy nincsen más mód, mint a belső hitéletet erösiteni. Ezt a célt szolgálja a harmonium vétele is, valamint a télen alakult mintegy 120 tagot számláló biblia-kör, amelynek vezetője Nagy Sándor s.-lelkész. Az ünnepély lefolyásáról az alább következő tudósitást közöljük:

Közének elhangzása után Kálmán Sándor IV. éves hittanhallgató, meghaló imát mondott. Nagy István belmissziói lelkész mélytartalmu és a hitélet erösitésére irányuló prédikációja, nagy hatást váltott ki a hallgatóságnál. Tóth Erzsike urleány zenedei növendék halelujás éneket adott elő kellemes szoprán hangon. Fábián István IV. éves tanitóképezdész harmonium kisérete mellett. Ugyancsak Fábián István az ujonnan szerzett harmoniumon egy müdarabot játszott le, olyan szakavatottsággal, amely dicséretére válik az ország minta iskolájának, a debreceni ref. tanitóképezdének. Barcsa József lelkes szavalatát, Simándi Bélának a magyar református egyház küzdelmes korszakából merített felolvasását élénk figyelemmel hallgatták a jelenlevők. Ima és záróének után, lélekben megerősödve távoztak el a hívek az ünnepélyről.

(K. Gy.)

Vasárnap megint feltört a karcagi földgáz

Karcag, márc. 5. Vasárnap este a karcagi földgázkut elzárócsövén 600 méter mélységből megint feltört a földgáz és 50 fokos meleg sós-viz. A gáz felső részét elzáró omladék eltüntetése folyamatban van és a zárókészülékeket készenlétben tartják.

Elfogták a malomtulajdonos gyilkos szeretőjét

Pozsonyban a csendőrség elfogta szombaton este Schussbeck Fridát, aki Zsolnán meggyilkolta Willner Árpád dusgazdag tőketerebesi malomtulajdonost, akinek barátnője volt. A feltünően szép leány elmondta, hogy tettét azért követte el, mert Willner igéretének ellenére nem akarta feleségül venni.

Rádió lesz a vonatokon és az állomásokon

Budapest, márc. 5. A mai napon tartotta meg alakuló közgyülését az Államvasuti Rádió Rt., amely véljául tüzte ki, hogy az államvasutak egyes személyszállitó vonatain, valamint fontosabb állomások várótermeiben rádiót felszereljen és üzemben tartson a közönség szórakoztatása céljából. Hir szerint először váróhelyiségek felszerelése következik be, amig a személyszállitó vonatok, köztük elsősorban egyes személyvonatok felszerelése előreláthatólag a nyár folyamán fog megtörténni.

Autókatasztrófa áldozata lett báró Popper Emil aranysarkantyus vitéz

Békéscsaba március 5. Vasárnap délelőtt tizenegyórakor báró *Propper* Emil a Mária Terézia rend lovagja, aranysarkantyus vitéz, aki legutóbb a budapesti *Blumenthal-féle* olaj nagykereskedés vezérügynöke volt, Békéscsabáról Dombegyházára indult autón, amelyet saját maga vezetett. Csanádapáca község bejáratánál előzni akart egy másik autót, azonban a nagy porban nem vette észre a keskeny utat s a kb. 80 kilométeres sebességgel haladó autó az árokba zuhant, ahonnan sikerült az autót felvezetni az útra, de ekkor nekiment egy kőrakásnak. A báró fejjel az úttestre zuhant, még pedig olyan szerencsétlenül, hogy szörnyethalt. A báró egyike volt az osztrák-magyar monarchia legtöbb kitüntetésben részesült tisztjeinek.

Tovább folytatják a külsőségeken az egészségügyi razziákat

A népjóléti miniszter rendelete értelmében a megkezdett egészségügyi razziákat a mult héten is folytatták. 186 ujabb házban 344 lakást vizsgáltak meg.

Ebből 178 lakás megfelelő, 63 átalakitással megfelelővé tehető, 93 át nem alakitható, 10 lakás pedig az egészségre ártalmas és kiüritendő.

Az ujabb heti vizsgálat eredményéről mint első alkalommal irásbeli jelentést tesznek a miniszternek.

Nézzük meg!
Adler Jenő
Batthyányi ucca 2. sz. üzletében most érkezett legujabb és legszebb kész női divatkalapjait. Valóban érdemes oda vásárolni.

Özv. Komárominé
höigyógyászterme
Arany Bika berház, József kir. h.-u. 5
hajvágás, hajfestés
a legujabb párisi divat szerint

Anyakönyvi hirek

Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő eljegyzéseket jelentették be: Veres Béla római katholikus Rat Margit református; — Tóth Ferenc rk. Mohai Ana ref. — Erdei János ref. Mezei Erzsébet ref. Kovács László ref. Harsányi Ilona rk. Török István ref. Jóna Margit ref.

Az állami anyakönyvi hivatalaban a tegnapi napon a következő születéseket jelentették be: Sütő József Máv. lakatos, leány Margit; — Wágner Ádám erdőtelepitő, leány Julia; — Sztankai Zoltán Máv. asztalos leány Magda; — Bakó József gazdálkodó, leány Julia; Borsó Sándor kisbérlő, leány Erzsébet; Békési József uccaseprő, leány Mária; Vágó Gyula mérnök, leány Eszter; — Orosz János kisfuvaros, leány Erzsébet Komlós Lajos csizmadia m. fiu Tibor; Kun Albert napszámos, fiu Albert; — Meszezsán Mihály földmives, l Irma.

Az állami anyakönyvi hivatalban a tegnapi napon a következő halálozásokat jelentették be: Sárga József ref. 42 éves, Pesti ucca 67. szám; — Silye István ref. 7 hónapos, Pesti ucca 4. sz. Kovács Mária ref. 4 napos, Halap 90. Sip Istvánné ref. 66 éves, Dobó ucca 16 szám; — Szabó Róza ref. 4 éves, Tégla vető 200. szám; — [illegible]

Bútorok olcsó árban jó minőségben **Hausner** bútorcsarnokában szerezhetők be.
PIAC-U. 56 (megyeház a mellett). Kedvező fizetési feltételek.

MA VAN A KÁNTUS EMLÉKÜNNEPÉLYE.

A kollégiumi Kántus ma március 6-án délután 5 órakor a Kollégium disztermében Nagy József, Vecsey-Bruckner, Kövesdy János, Hegedüs István, Bruckner Róza, Magyar-Kegyes, Kádár István, Fráter Ida, Siposs Margit, Stahl Henrik, Tóth Sámuel, Szabó Sámuel, Budaházi Emilia, Hegyi Mihály, Liszka Nándorné, Varga Mária és Szakácsi András alapitók emlékezetére évfordulói ünnepélyt rendez, a következő müsorral:

1. Gyászének. Énekli a Kántus, Szigethy Gyula főisk. énektanár vezetésével.
2. Megnyitó beszédet mond: Dr Erdős Károly lelkészképző intézeti igazgató.
2. Jutalmazottak megnevezése.
4. Szólót énekel: Timári Mária urleány (Hoór Tempis Erzsébet tanitványa.) — Zongorán kiséri: Bartha Emma urleány.
5. Schubert: A Teremtőhöz. — Énekli a Kántus.
6. Komolyszavalat: Nagygyörgy Sándor IV. é. th.
7. Mendelssohn: Vándordal. — Énekli a Kántus.
8. Farkas Pál IV. é. th felolvas verseiből.
9. Solymosi József kollégiumi szénior humoros felolvasása: „Haza jött az öreg".
10. Stojanovits: „Ninon bordala"

Belépő-dij nincs. A müsor kötelező, amelynek megváltási ára 50 f

Nagy János
vaskereskedő
a Csapó ucca *kanyarodóban* levő üzletét a szemben lévő *77. számu sarokházába helyezte át*

Legfinomabb kivitel aranymüves munkát
ékszert készit és javit
arany- és ezüstnemüt
jutányos áron árusit
BRISCHA JANOS ékszerész
SZENT ANNA UCCA 10.
uj városi bérház

Ha érzékeny a lába **Ha** lúd talpa van

rendeljen cipőt
Grieszman Gyula
orthopéd cipőmester
FERENC JÓZSEF ÚT 20. szám.
Városház alatt.

Megszünik
a PIAC UCCA 12. szám alatti volt Aszódi és Roth-féle üzlethelyiségben évő fióküzletem. Az összes női divat és rövidárukat igen jutányos árban ruásitom. Berendezés eladó. Darabonként is
Fj. Molnár Lukács.

NYILT-TÉR

Tavaszi angol öltöny és felöltőszövet különlegességek megérkeztek.
FELDHEIM IMRE
posztóáruháza.
Kossuth ucca 6.

A szentgotthárdi incidens a Népszövetség előtt

Enyhe investigációt fognak elrendelni

Genf, március 5. Valószinü, miszerint a Népszövetség tanácsa keddi ülésén fog foglalkozni a gépfegyverek ügyével. Ugy tudják, hogy Olaszországon és Németországon kivül Anglia sem hajlandó arra, hogy ebben az esetben az investigáció rendszerét alkalmazza, másrészt számot vetnek azzal, hogy lehetetlenség volna semmit sem tenni ebben az ügyben. Éppen azért a tanács egyes tagjai közvetitő megoldást fognak keresni, még pedig oly formában, hogy *ne legyen a vizsgálatnak investigáció jellege, ne katonák végezzék tehát azt, hanem vámügyi szakértők. — Valószinü, hogy a kibontakozás ebben az irányban fog megtörténni.*

Genf, március 5. Itteni benyomás szerint Markovics szerb külügyminiszter azért hangsulyozza annyira a kisántánt ama felfogását, hogy a szentgotthárdi esettel kapcsolatban hajlandók Magyarország és a kisántánt közti ügy eliminálására, mert tudja, hogy a direkt fronttámadás Magyarországnak több barátot szerezne és az investigáció szerinte nagy ellenhatást idézne elő. A kisántánt itteni képviselői minden lépést megtesznek, hogy helyettük más, ha lehet, Lengyelország vállalja a támadó kellemetlen szerepét.

Genf, március 5. Apponyi Albert gróf ma este feleségének társaságában megérkezett. Fogadására az állomáson Walkó külügyminiszterrel élükön teljes számban megjelentek a magyar kiküldöttek, a népszövetségi magyar titkárság tagjai és a Genfben időző magyar ujságirók

Kilenc év után Debrecenben elfogták a szovjetház terroristáinak parancsnokát

Budapestről jelentik: A budapesti főkapitányság politikai osztálya néhány nappal ezelőtt bizalmas értesitést kapott Debrecenből, hogy az egyik debreceni bőrdiszmüáru üzemben gyanus viselkedésü munkás dolgozik. A bizalmas jelentés nyomán a főkapitányság érintkezésbe lépett a debreceni rendőrkapitánysággal, amely figyelni kezdte a bejelentett munkást. Megállapitották, hogy a munkást *Szemla* Andrásnak hivják és csak néhány héttel ezelőtt jött át Csehországból. Szemla András senkivel sem érintkezett, igen magába zárkózottan élt és mindenképpen ugy viselkedett, mintha valami takargatni valója lenne.

Személyi adatait megküldték Debrecenből a budapesti kapitánysághoz, ahol utánanéztek a bünügyi nyilvántartóban és megállapitották, hogy 1919-ben kiadtak egy körözö-levelet Szemla András terrorista ellen, *aki a főlakasztott Cserni terrorbandájához tartozott és a szovjetház terroristáinak parancsnoka volt.*

A megküldött személyleirás pontosan egyezett a budapesti bünügyi nyilvántartóban őrzött személyleirással. Miután igy bizonyossá vált, hogy Szemla András azonos a szovjetház parancsnokával, táviratilag értesités ment Debrecenbe, hogy *tartóztassák le a volt terrorparancsnokot.*

A debreceni rendőrség le is tartóztatta s erős rendőri fedezet mellett Budapestre kisérte. A főkapitányság politikai osztálya nagy apparátussal kezdett hozzá Szemla András bünlajstromának összeállitásához. Megállapitották, hogy Szemla a kommün bukása után Magyarország különböző részeiben bujkált napokig. Sikerült Ausztriába átszöknie s miután itt nem talált megélhetést, Szerbiába szökött. A szerbeknél egy ideig élénk részt vett az emigráns mozgalmakban, majd miután belekeveredett egy vagyon elleni kihágásba, rövid fogházbüntetés után internálták, azután kiutasitották szerb területről.

Innen Csehországba ment; a megszállott Felvidéken dolgozott. Néhány héttel ezelőtt utlevél nélkül átszökött a határon s Debrecenben huzta meg magát.

Szemla Andrást hétfőn délelőtt 11 órakor kisérték át a főkapitányság politikai osztályáról az ügyészség fogházába. A főkapitányság megállapitotta, hogy Szemla bünügyeinek egyrésze *elévült, de más részéért még mindig érvényben van az elfogatási parancs és igy rövidesen kitüzik ügyében a főtárgyalást.*

Kulturdélután az Iparoskörben

Szépszámu közönség előtt folyt le vasárnap délután is az Iparos-kör kulturdélutánja. Dr. Csáthy Dezső ügyvéd elmés és élvezetes előadásában ismertette és méltatta a takarékosság nemzetgazdasági jelentőségét. Csiki Mészáros Tibor jogszigorló remek zongorajátékáért, Erős Zoltán tanitóképezdész szép szavalatáért kapott sok-sok megérdemelt tapsot. Nagy sikert aratott Nágel Henrikné pompás énekszámaival, Ferkó Jucika pedig Gyula diák pompás versének elszavalásával. Ludmány Sándor szigorló orvos zajos és megérdemelt sikert aratott, cigányzenekiséréttel előadott magyar dalaival. Varga Gy. szigorló orvos, csiki Mészáros Tibor és Lókody László magas szinvonalu és komoly zenei élvezetet szerző tridia fejezte be az élvezetes kulturdélutánt.

A debreceni egyetem üdvözlő irata Horthy kormányzóhoz

A debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem tanácsa vitéz nagybányai Horthy Miklós dr kormányzóhoz a következő üdvözlő iratot intézte:

Főméltóságu Kormánzó Ur! A debreceni m. kir. Tisza István tudományegyetem megbizásából bátor vagyok mélységes tisztelettel és hódolattal tolmácsolni egyetemi tanácsunk és egész egyetemünk örömteljes üdvözletét és szerencsekivánatait Főméltóságod kormányzói tisztének nyolcadik évfordulóján.

Nyolc esztendő nem hosszu idő egy nemzet életében, de nyolc esztendős kálváriajárás a trianoni kereszt alatt — felér sok, sulyos évtizeddel! E nehéz évek alatt Főméltóságodban összpontosul minden bizodalmunk, ragaszkodásunk és szeretetünk s most, amikor nyolc év herotikus kötelességteljesitésének ünnepi fordulóján lelkünk minden hódolatával járulunk Főméltóságod elé, hő imánk felszáll a magyarok Istenéhez, kérve őt: adjon Főméltóságodnak egészséget, kitartást, koronázza boldogitó sikerrel hazánk érdekében fáradozásait, hogy sorsüldözött magyar hazánk biztos eljövendő nagy ünnepén végre igazi megelégedés és béke sugározzék minden magyar ember arcán!

Hódoló tisztelettel maradtam Főméltóságodnak alázatos szolgája

Dr Verzár Frigyes
Rector Magnificus.

Teljesen kifosztották egy debreceni városi fogalmazó lakását

A betörők gyufafény mellett dolgoztak

Vakmerő betörés történt vasárnap délután 4 órakor, amikor is ismeretlen tettesek teljesen kifosztották dr. *Szabó* László városi fogalmazó, Honvéd temető ucca 6. szám alatti lakását.

A fogalmazó délután 4 óra előtt távozott el otthonról feleségével, visszajövet este 8 órakor megdöbbenve látta, hogy a lakás ajtaja fel van feszitve. Az ajtó mellett ott feküdt Szabóék kerti ásója, amellyel a betörők az ajtót felfeszitették. Bent a szobában fel volt dulva minden. A fogalmazó aktatáskájának tartalma szét volt dobálva a szobában, a szekrények, fiókok felnyitva. Nagyban megnehezitette a betörők munkáját, hogy a házban nincs villany gyufafény mellett dolgoztak. Igy történhetett meg, hogy az értéktárgyakat nem vitték magukkal, sőt a fogalmazó pénztárcáját, többszáz pengővel, a lakásban hagyták. Férfiruhát, fehérneműeket, ágyhuzatot, háztartási cikkeket vittek magukkal. A kár azonban még igy is több mint ezer pengő. — A szomszédok előadása szerint délután 5 óra felé erősen ugatott a Szabóék kutyája, ekkor történhetet a betörés. — A nyomozást bevezették.

Veszedelmes tüz a Téglaskertben

Tegnap délután 4 órakor eddig még ismeretlen okok miatt, a Téglaskert, Lejtő ucca 1. számu ház udvarán kigyulladt, egy 35 mázsás szalmakazal, amely *Jablonkay* Sándor tulajdonát képezi. Nagyban megnehezitette az oltás munkáját, hogy a dr. Roncsik Jenő főparancsnok vezetésével kivonuló motorfecskendő készültség, a rossz útak miatt, alig tudta megközeliteni a tüzszinhelyét.

Növelte az akadályokat, hogy a környéken alig van viz, alig tudtak kútra szert tenni, pedig nagy veszedelem fenyegetett, mert az égő szalmakazlat széna és csutka kazlak vették körül, amelyek önnyen lángbaboríthatták volna az egész környéket.

Két órai megfeszitett munka után sikerült csak a derék tüzoltóknak a tüzet lokalizálni. A csendőrség vizsgálatot indított annak a megállapitására, hogy mi idézte elő a tüzet.

AZ EGYSÉGESPÁRT KLUBHELYISÉGÉNEK FELAVATÁSA

Vasárnayp avatják fel Debrecenben az Egységes Párt uj klubhelyiségét, nagyszabásu ünnepség keretében. — A klubhelyiség a Gambrinus átjárónál van, a Jogász körrel szemben. A klubavatási ünnepséggel kapcsolatosan meleg ünneplésben fogják részesiteni Debrecen köztiszteletben és közszeretetben álló főispánját *dr. Hadházy Zsigmond főispánt*, abból az alkalomból, hogy a kormányzó, érdemei elismeréséül a II. osztályu polgári érdemkereszttel tüntette ki. A klubavatási ünnepség részleteit most állitják össze. A klubhelyiséget különben vasárnap a miniszterelnök is kisérete megtekintette.

Jó a tavasz urak és hölgyek tisztittassák ruháikat Wacha üzemében Simonffy u. 55.

Saját készitésü dage és svéd bőrkesztyük páronként P 8·—
Divat kesztyük . . . . . P 10-től
Fehér és sárga mosó szarvasbőr kesztyük . . . P 9 és 11
Schön Sándor kesztyü-, kötszer- és orvosi müszertárában
Debreczen, Piac ucca 14. Csapó ukca sarok.

Értesitem a mélyen tisztelt hölgyközönséget, hogy 16 P-től kabátot, 10 P-től ruhát a legujabb divat szerint Bulogh női szabó készit Kossuth-ucca 20. Modern szabás-tanitás. Ezüst éremmel kitüntetve.

Olcsó, tartós Iskolai harisnyák bőr- és posztó kalapok Márton Gyula és fiánál

SZINHÁZ ÉS MOZI

Szinházi műsor:

Kedd bérletszünet, fél 9 órakor: *Az utolsó bölény.*

Repríz a Csokonai színházban

Echegeray: *„A folt, amely tisztit"* cimü Debrecenben is többször játszott drámáját elevenitette fel tegnap este a Csokonai-szinház. A szereplők közül különösen *Halasi* Mariskának volt megérdemelt, ben sőséges sikere, de sok tapsot kapott *Hermann* Manci is. *Forgács* Sándor uj szint hozott a darabba, melynek sikeréhez nagyban hozzájárultak a többi szereplők: *Kondrát* Ilona, *László* Gyula, *Rajz* Ferenc és *Virágháty* Lajos is.

A szinházi iroda jelentése

Holnap, szerdán, és csütörtökön délután 3 órakor FOLT, AMELY TISZTIT (Ifjusági előadás).

FOLT, AMELY TISZTIT, Echegeray világhírű spanyol drámája, *Halasi Mariska* parádés alakitásával!

FOLT, AMELY TISZTIT, a budapesti Nemzeti Szinház állandó nagyhatású műsordarabja — a Csokonai Szinház játékrendjén!

FOLT, AMELY TISZTIT idegfeszitő érdekes dráma, *Halasi Mariska, Herman Manci, Kondrát Ilona, Forgács Rajz Feri, László Gyula, Virághváthy* közreműködésével, Forgács nagyszerű rendezésében!

FOLT, AMELY TISZTIT — évek óta nem szerepelt a Csokonai Szinház műsorán. *Halasi Mariska* parádés alakitása!

FOLT, AMELY TISZTIT — jegyei a rendes pénztárnál!

FOLT, AMELY TISZTIT — előadását szokatlanul élénk érdeklődés előzi meg, miért is ajánlatos soron kivül jegyekről gondoskodnia!

Ifjusági előadások: Holnap és csütörtök délután 3 órakor FOLT, AMELY TISZTI. Jegyváltás a rendes pénztárnál

Ma kedden, kivételesen fél 9 órai kezdettel, utoljára:

AZ UTOLSÓ BÖLÉNY

Kacagtató francia, pikáns darab

3 felvonásban!

AZ UTOLSÓ BÖLÉNY

első két előadásáról több százan jegy nélkül kénytelenek voltak távozni! — Két zsúfolt ház tapsolt és kacagott AZ UTOLSÓ BÖLÉNY ragyogó előadásának, melynek főszereplői: Herman Manci (Szerető), Bárdy Teréz (Genevieve), Szathmáry Margit (menyasszony), Halasiné (sükét nővér), Forgács (gróf), Rajz Feri (törzsfőnök) Szigethy Bandi (inas), Szigeti Jenő (após).

AZ UTOLSÓ BÖLÉNY

Csak felnőtteknek!

Szerdán B) bérletben, pénteken C) bérletben:

AZ ÖRDÖG

Molnár Ferenc világhírű vigjátéka.

Címszereplő: *Forgács Sándor.*

Forgács Sándor, aki Kolozsvárott majdnem százszor kreálta AZ ÖRDÖG címszerepét, szerdán és pénteken mutatja be a debreceni közönségnek e parádés alakitását.

Halasi Mariska — az asszonyt játsza AZ ÖRDÖG-ben!

Rajz Ferenc — a festő — AZ ÖRDÖG ben!

Herman Manci — Selyem Cinka — AZ ÖRDÖG-ben!

Bárdy Teréz — Szemtelen Elza — AZ ÖRDÖG-ben!

Szigeti Jenő — [illegible] AZ ÖRDÖG ben!

NÁSZÉJSZAKA — csütörtök este bérletszünetben!

Moziszinházak műsora:

VIGSZINHÁZ: Nagyágyú (Pénz áll a házhoz). Laura La Plante. Megelőzi: Kisasszony — Fizetek! Werner Fuetterrel.

APOLLO: Az ártatlan Don Juan — Clara Bow. Megelőzi: Caracan (California). Dráma. Tim Mc. Coyal.

Szerdától — Vígszinházban: Tűzbrigád és Konflisgróf. — Apollóban: Offenziva és Sport és Flört. Jönnek — Péntektől: Ganges királynője. Kurtizán. —

Kosztolányi Dezső ünneplése Debrecenben

Az események torlódása miatt csak röviden számolhatunk be arról az ünneplésről, amelyben Kosztolányi Dezsőt a kiváló költőt részesitette a közönség, a debreceni *Ady Endre Társaság* irodalmi estjének keretén belül, amely vasárnap délután félhat órai kezdettel ment végbe a városi zenede hangversenytermében.

Ady Lajos főigazgató bevezető szavai után *Páricsy* Pál hegedümüvész játszott Griegtől, a kitünő Szabó Emil zongorakisérete mellett. Mindkettőjüket megtapsolták.

Dr. Kardos László tanár Kosztolányi Dezső költői egyéniségét méltatta, nagy tetszés mellett. Majd maga az ünnepelt költő lépett az emelvényre, hogy valóságos tapsorkánok közepette olvassa fel három pompás novelláját.

K. Voith Ilonka megzenésitett Kosztolányi verseket énekelt, szép sikerrel, majd F. Farkas Róza Kosztolányi verseket adott elő hatásosan. A nívós műsor befejezéseként Kosztolányi Dezső, három szabad versét olvasta fel, mikor is percekig ünnepelte a közönség.

Uzleténben a lámpavasra akasztotta fel magát Parti Imre közismert debreceni szabómester

A borzalmas öngyilkosságot édesanyja fedezte fel

Izgalmas jelenetek szinhelye volt tegnap reggel 7 órakor a Kálvintér 3. számu ház, ahol is *Parti I.* közismert szabómester, *öngyilkosságot követett el.*

Növelte az izgalmakat, hogy az öngyilkosságot a szabómester édesanyja s tsetvéröccse fedezték fel. Ugyanis *Parti* még vasárnap reggel eltávozott Hajó u 16. szám alatti lakásáról és a vasárnap éjszakát nem töltötte otthon. A rosszat sejtő özvegy Partiné és kisebbik fia, hétfőn reggel 6 órakor a Kálvintér 3. számu házhoz mentek, ahol a szabómester nagyforgalmu, uccára nyiló, két helyiségből álló műhelye volt. Özv. Partiné bement az udvarra, s az ablakon keresztül nézett a műhelybe. Felsikoltott. Parti öccse az Öri-féle füszerkereskedésbe sietett, telefonáltak a mentőknek. Ugyanekkor a házban levő Molnár testvérek müszerész cég egyik főnöke, felnyitotta a műhely uccai redőnyét, rendőrt hivtak s azal együtt bementek a műhely uccai helyiségébe, ahol borzalmas látvány tárult eléjük.

A szoba közepén a puld fölött, a mennyezet lámpavasára felakasztva lógott alá a mindössze 34 éves Parti Imre teste. Özv. Partiné fia láttára elájult s ugy kellett fellocsolni.

Azonnal levágták Parti Imrét, *akiben még volt némi élet, amiből arra lehetett következtetni, hogy tettét kevéssel édesanyja érkezése előtt követte el.* A közelben lakó orvos próbálta élesztgetni a szabómestert, akin a kiérkező mentők hiába alkalmaztak mesterséges légzést, a rendőri bizottság dr. *Kubingi* Béla rendőrfogalmazóval és *Széll* Kálmán tisztiorvossal az élén, már csak a beállott halált tudták konstatálni.

Kétségtelenné tette, hogy öngyilkosság történt az a levél, amelyet kusza betükkel, nyilván közvetlenül tettének elkövetése előtt — Parti Imre édesanyjának irt. A műhelypulton fekvő levélben a szabómester betegségét jelölte meg öngyilkossága okául, bár erre vonatkozólag olyan hirek is vannak forgalomban, hogy a szerencsétlen embert az utóbi napokban anyagi veszteségek érték.

Abból a körülményből, hogy Partin csak nadrág és ing volt, következtet a rendőrség, hogy a szabómester az éjszakát a műhelyben töltötte.

A szobában nagy darab villanydrótot talált a rendőri bizottság, amit Parti a falról vágott le, bizonyára azzal akarta felakasztani magát, de később erős ruhabélésből kötött hurkot a nyakára. *Tettét ugy követte el, hogy a pult ra széket helyezett, amit aztán a hurok megkötése után elrugott maga alól.* — Holttestét édesanyja lakására, Hajó u. 16. szám alá szállitották.

Gazdag étterem, Hunyadi-ucca 1.

4 fogásos menü ebéd, étlap szerint vá aszt P 1.20. — Két fogásos menü vac ora P 1.20 — Frissen csapolt sör. Asztali- és csemege borok. Megnyitt az uj zenekar.

Értesitem

a mélyen tisztelt közönséget, hogy a Piac ucca 44 sz. alatt 10 éve fennálló böröndös mühelyemet

Piac ucca 26 szám alá (Passage) helyeztem át

Tisztelettel: Feuermann Bernát böröndös mester.

Olcsó árakkal ➤ Megbizható minőségü árukkal

a legjobbat nyujtjuk vevőinknek.

Piac ucca 67. sz. Haladási Ruházati Áruház.

A NAP HIREI

A szellemi munkásokat összeírják

A Központi Statisztikai Hivatal elrendelte, még február 15-én, hogy Debrecenben a szellemi munkásokat írják össze. Utasitásban adta, hogy ezt a munkát éppen ugy kell végezni, mint az általános népszámlálást. Tanárokat, tanitókat és városi tisztviselőket alkalmaznak, akiket a végzett munkáért 15, a belsőségen; a külsőségen pedig 20 fillér órabérrel díjaznak.

A költség a várost terheli.

— **Százötven személyes reggeli a főispánnál.** *Hadházy* Zsigmond főispán vasárnap reggel, a főispáni lakás fogadótermében, százötven személyes reggelit adott a Bethlen beszámolóra ideérkezett országgyülési tagok és a más vidéki és helybeli notabilitások részére. *Hadházy* főispán és felesége rendkivül kedvesen vitték a vendéglátó tisztét és a megjelentek igen jól érezték magukat. A büffé anyagának nagy részét *Horváth* János üzlete szállította és készitményeivel sok dicséretet aratott. Ugyancsak ő díszitette az asztalokat is igen izlésesen.

Vasárnap este megnyitó

— **Házasság.** *Fehér Mihály* és *Szakács Irén* f. hó 5-én házasságot kötöttek. Minden külön értesités helyett.

x **Vetőgép legolcsóbban** ‚Kincsem' Guttmann Testvérek Debrecen, Hunyadi ucca 14. szám. Szemben a Magyar Mezőgazdákkal.

— **A debreceni Gazdasági Egyesület értekezlete.** A debreceni Gazdasági Egyesület elnöksége felkéri az egyesület agjait, hogy a gazdaközönséget közelről érdeklő ügyben, 6-án, délután 5 órakor a Polgári és Gazdakörbe megjelenni szíveskedjenek.

x **Ekék, traktorok, csépplők** traktor eszközök és mindennemü mezőgazdasági gépek, legolcsóbban *Guttman Testvérek, Debrecen, Hunyadi ucca 14. szám*, szemben a Magyar Mezőgazdákkal.

— **A nőiszabó szakosztály** ma este hat órakor tartja tisztujitó közgyülését az Ipartestületben, amelyre ezuton is meghivja a tagokat.

x **A Singer varrófény** minden ujkori varrógépre felszerelhető, hasznos, kiméli a szemet! Kérje gyakorlati bemutatását a Singer varrógép részvénytársaságnál. — Piac ucca 79. szám.

Kékkövet

már most vehet vagy előjegyezhet

LINDENFELD

Dégenfeld tér. Telefon: 79.

Saját szekere halálra gázolt egy 70 éves debreceni gazdálkodót

Mihály József, 70 éves gazdálkodó, Epreskert ucca 29. szám alatti lakos tegnap reggel trágyával megrakott szekerével igyekezett a város felé. Utközben a lovak megbokrosodtak valamitől s az ide-oda rázkódó szekérről a szerencsétlen öregember leesett, oly szerencsétlenül, hogy a hátsó kerék keresztül ment rajta. Bár a mentők percek alatt kiszállitották a klinikára, az öregember anélkül, hogy visszanyerte volna eszméletét meghalt. A debreceni rendőrség értesitette a halálos kimenetelü szerencsétlenségről a csendőrséget, amely most le fogja folytatni a szerencsétlenség ügyében a nyomozást.

— **Dr. Györki Imre beszámolója.** A szociáldemokrata párt folyó évi március hó 11-ére, vasárnap, délután 3 órára Munkás Othon udvarán tartandó népgyülésre kért engedélyt az államrendőrségtől. A népgyülésen dr. Györki Imre beszámolót kiván tartani, de rajta kivül fel fognak szólalni még a népgyülésen Peyer Károly, és Propper Sándor országgyülési képviselők is. A népgyülésnek érdekessége az lesz, hogy a szociáldemokrata képviselők e népgyülésen kivánnak foglalkozni Bethlen István gróf miniszterelnök, mult vasárnapi debreceni beszámolóján elhangzott takkal.

x **Balázs Árpád magyar nótaestje** a Bikában, március 17-én — Jegyek már kaphatók Antalfy József könyvkereskedésében. Telefon 6-12. sz.

— **Betegsége miatt meg akart halni.** Tegnap délelőtt Mészáros Piroska, 20 éves ápolónő, betegsége feletti elkeseredésében, Szotyori ucca 6. szám alatti lakásán, edig még ismeretlen méreggel, öngyilkosságot kisérelt meg. A mentők a belgyógyászati klinikára szállitották, ahonnan gyomormosás alkalmazása után gyógyultan elengedték.

A Bika átalakitott üvegtermében

x **Mütrágyák** mésznitrogén, szuperfoszfát, kálisó stb. raktáron *Guttmann Testvérek, Hunyadi ucca 14. szám.*

x **Eredeti angol** tavaszi, nyári szövet ujdonságok, nagy választékban érkeztek SOÓS uriszabóhoz, Verbőczi ucca 2. szám.

x **Babiruhák, játszóruhák**, szenzációs olcsó áron kaphatók a Gyermekdivatházban, (Városház épület, főkapu mellett).

— **Gömbös Gyula Hajduböszörményben.** *Hajduböszörményből jelentik:: Dr. Csorty* Antal által megalakitott párt, népgyülést tartott vasárnap, a régi vármegyeház udvarán, amelyen részt vett mint szónok Gömbös Gyula országgyülési képviselő, Borbély Maczky Emil Brsodmegye főispánja és dr. Farkas E. budapesti ügyvéd. A népgyülést dr. Csorty Antal nyitotta meg, külön-külön bemutatta a szónokokat, akik kivétel nélkül mind az országos fajvédő mozgalom programmját ismertették, — más és más oldalról. A gyülés déli 12 órakor ért véget, amikor a fiatal hadviseltek közül többen beiratkoztak az uj pártba.

— **Hoór Tempis Erzsébet ária és dalestje.** Ma este 8 órakor tartja a városi zeneiskola hangversenytermében Hoór Tempis Erzsébet, a városi zeneiskola nagyképzettségü művésztanárnője, ebbenn a szezonban első dalestjét, amelyre tekintettel az ő mindig nagysikerü hangversenyére, most is nagy érdeklődés nyilvánult meg. Műsorán, tekintettel a Schubert centennáriumra, főképen Schubert dalok vannak felvéve Mind olyanok, amelyek tekintve Schubert romantikus, bájos, költészetét, közel feküsznek lelkünkhöz s mindannyiunknak kedvesek lesznek. A műsor több számát modernek: Debussy, Quilter Hagemann, P. Nagy Zoltán, Csanak Béla és Straus Richárd dalai képezik. A zongora kiséretet Szabó Emil a városi zeneiskola nagyképzettségü s nagy

Világvárosi pompa és hangulat.

művéltségü tanára, a kiváló zongorista zeneszerző látja el. Jegyek 4, 3, 2, 1 pengős árban a Méliuszban és a zeneiskola titkári hivatalában kaphatók.

Március hónap a

CITROËN

AUTÓK REKLÁMSZEZONJA!

Ez idő alatt 1900.— P lefizetése után **363** pengő (18 havi részlet) **előnyárban vásárolhat!**

KIALLITASI SZALON:
BUDAPEST, VI. KERÜLET, ANDRÁSSY-UT 67. SZAM.

Aki friss és egészséges akar lenni

és nem akarja, hogy kemény legyen a széke, folyton fájjon a feje és bőre tele legyen mindenféle pattanással, az igyék hetenként egyszer-kétszer reggelizés előtt 1 pohár természetes „Ferenc József" keserüvizet. A hadikórházakban végzett orvosi megfigyelések szerint a Ferenc József vizet a sulyos betegek is szivesen használták, mert ez minden kellemetlenség okozása nélkül biztosan hat. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

Gyászrovat

TITONELLI MIKLOS HIRTELEN MEGHALT

Hétfőn reggel Titonelli Miklós kőfaragó mester, váratlanul agyvérzésben elhunyt. Titonelli az olasz származásu nápolyi kőfaragó mester, évekkel ezelőtt jött Debrecenbe, ahol munkája révén általános becsülésnek örvendett. Titonelli elnöke lett később az ipartestület kőfaragó szakosztályának, utóbb pedig műkőgyárat alapitott. Olasz származása dacára, nagyon jó magyar ember volt, aki lelkesült a magyar eszmékért. Több alkotás hirdeti nevét Debrecenben és vidékén. Ő faragta köbe az Angol királynőben levő Ady emléktáblát is. Haláláról a gyászoló család a következő gyászjelentést adta ki:

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a szeretett jó férj, apa, sógor, nagybácsi, nász és jó rokon *Titonelli Miklós* kőfaragómester, folyó hó 5-én, életének 49-ik, boldog házasságának 28-ik évében, hirtelen elhunyt. Drága kedvesünket folyó hó 6-án, délután 4 órakor fogjuk a Szent Anna uccai temető kápolnájából a róm. kath. egyház szertartása szerint tartandó beszentelés után, végső nyugalomra helyezni. Az engesztelő szentmise áldozat, folyó hó 7-én, reggel 8 órakor lesz az Egek Urának bemutatva. — *Az örök világosság fényeskedjék neki! — A gyászoló család.* A temetést Gebauer temetkezési vállalat, Debrecen, Kossuth ucca rendezi.

---

x **Révész jazz-trió** házi táncestélyeket vállal. Bővebbet Bartalis Árpád tánciskolájában, Simonffy ucca 1-e. sz.

x **Cégtáblákat** izlésesen és olcsón fest ifj. Zelinger, Kálvintér 4. szám.

Tánc a Willi's melodi band-re

x **A reklám-hét** alatt legolcsóbban vásárolhat Március 5—12-ig Aszmannál.

Sirkövek

gyári áron

HUNYADI UCCA 14.

Temetőmunkákat olcsón vállalunk. — Tervek, rajzok s költségvetés dijtalanul.

Olcsóbb a hornál a pezsgő.

Egy üveg 5 Pengőtől.
Palackos bor 2 Pengő.

Kemény János Kispipa éttermében

SPORTHIREK

A Kispest 3:2-re győzött a félidőbe 2:0-ra vezető Bocskay ellen

Kispest--Bocskay 3:2 (0:2)

A Bocskay tragédiája rohamosan közeledik a befejezés felé, vasárnap oly mérkőzést vesztett el Kispest ellen, amelyik már a kezében volt. — Váratlanul pompás csatárjátékot produkálva pompás startot vett, a 7 percben Vince pompás labdájával, Mertin befelé kanyarodik és az ellenkező sarokba lőtt góljával megszerzi a vezetést. A következő percben ismét ő száguld a labdával, már az ötösön áll, amikor felvágják és a megitélt 11-est Molnár belövi 0:2. Kispest teljesen le van szoritva, s ugy látszik, hogy a Bocskay gólarány javit. — Azonban nem igy történik. — Közönsége lelkes buzditása mellett Senkey pompás csatárjátékot frappirozva, Kispest veszi át a játék irányitását, de a Bocskay védelme helyén van.

A második félidöben eleinte még a Bocskay támad, majd Vince sérülése után a Bocskay 4 halffal védekezik. Kispest finissel, de a Bocskay uj védelem még áll a lábán. A 17 percben Czétényi beadása balszélről Senkeyhez kerül, aki az elenkező sarokba vágja. Most kezdi még csak a közönség támogatni Kispest csapatát, amely feltüzelve erössen leszorítja a Bocskayt. A harmic három percben korner a Bocskay ellen amiből Márffy egyenlit és a 41 percben nagy kavarodás közepette ugyan ő rugja a győztes gólt. Az utolsó percben még visszaszerezhetné a Bocskay az egyik pontot, de Semler bombája kapu lécről patan le; Vince üres kapu felé vágja.

A Bocskay csapatában a védelem, a Semler—Mertin baloldal és Vince voltak jók, a halfsor nagy csalódást keltett. Kispestnél Dénes, Dudás, Baik és különösen Senkey I. tüntek ki.

A mérkőzést dr. Juhász Attila kifogástalanul vezette.

BUDAPESTI EREDMÉNYEK

Ujpest—Ferencváros 1:1 (0:0)

Harmicezer néző jelenlétében zajlott le a derby, amely az erőviszonyoknak megfelelően döntetlenül végződött. — Ujpest éri el a vezetést, gólnélküli döntetlen után P. Szabó révén, amit a fradi Kohut fejelésével egyenlit.

Hungária—Budai 33 7:0 (3:0)

A vasárnapi Ujpesti mérkőzésre való tekintettel, meglehetősen lazsáló, imponáló stilusban győz, a feltünően sokat támadó Budai 33 ellen Hirzer, Skravek (2:2) Braun, Konrád és öngól révén.

Nemzeti—Vasas 4:3 (0:1);
III. ker.—Attila 3:0 (2:0);
Ugylátszik mégsem nagy csapat az Attila.
Sabaria—Bástya 2:1 (1:0);

DEBRECENBEN

a DLAC nehezen győzött a DMTE ellen 2:1 arányban, mig a DTE régi játékosaival (Gerő, Kaiser, Korbanovits) megerősitve biztosan győz 3:1 (0:0) arányban, a szépen játszó DKASE ellen

II. oszt. profibajnokság.

Somogy—Pesterzsébet 2:1;
Turul—Erzsébetváros 2:0;
Rákospalota—Husos 1:1;
Soroksár—Orás 4:2;
Bak—Városi 1:0;
Kossuth—Terézváros 2:1;

II. B) liga.

Kaposvár—Csaba 1:0;
Pécs-Baranya—U. Törekvés 4:2;
II. ker.—Fővárosi 6:2;
Józsefváros—Lipótváros 4:1.

I. o. amatőrbajnokság.

Testvériség—BEAC 4:4;
FTC—Husos 9:0;
TTC—UTE 1:0;
Fer. Vasutas—MAC 2:0;
MAFC—III. ker. 2:1;
BSE—KAOE 3:2;
Postás—Vasas 4:1;
MTK—KAG 4:0;
Törekvés—Kelenföld 3:0.

Felhivás.

A DTE I. és ILSZ csapata, ma tréninget tart.

A DEAC választmánya

folyó hó 7-én, szerdán este 7 órakor, az Egyetemi kör külön helyiségében ülést tart.

Petőfi FC—Boldogkert, Vargakert kombinált 4:1

A Petőfinek sikerült revánsot venni a kombinált csapattól. (Félidő 3:0).

A DEAC atletikai össztréningjei

kedden és csütörtökön délután négy órától, s vasárnap délelőtt 10 órától tartatnak meg az egyetemi sporttelepen Hadházy Dezső, az egyetemi testnevelési tanárnak vezetésével.

Természetesen a Club azon tagjai, akik a fenti időkben nem tudnak kijönni, azok részére a pálya bármely napokon és időben rendelkezésükre áll.

Libakert FC—Ferenc József FC 2:0

A Libakert állandó fölényben volt. Góllövők Karcsi és egy öngól. Jók voltak Balogh, Neorsic, Bobák II. Bobák III. és Rácskai.

KÖZGAZDASÁG

TERMÉNYTŐZSDE

Irányzat kenyérmagvakban szilárd. Buza 78 kg tiszavidéki 32.55—32.75; felsőtiszai 32.45—32.65; egyéb 32.35—32.65; 79 kg tiszavidéki 32.85—33.05 felsőtiszai 32.80—32.95; egyéb 32.70—32.85; 80 kg tiszavidéki 32.95—33.15.

Ferencvárosi sertésvásár:

Felhajtás körülbelül háromezer darab. Árak: könnyü 130—144; közepes 156—158; nehéz 160—162.

Debreceni sertésvásár:

A hétfői piacon a felhajtás négyszáz darab volt. A vásár aránylag élénk. — A kereslet nagy. — Jóminőségü sertés 145—152; közepes 140—145; a silány 120-tól felfelé. A sovány piacon nagy a felhajtás. Kettőezernél több sovány sertést hajtottak fel. Élősúlyban 140—160-ig fizettek a hizónak való sertésért.

Tisztelettel értesitjük a t. vásárló közönséget, hogy áruraktárunkat teljesen felszereltük tavaszi divatujdonságokkal. Tavaszi kiállitásunk különlegességeink minősége, kivitele az eddig is közismert izlést és óriási nagy választékot, valamint áraink olcsóságát teljülmulják.

UHRMANN

Ruházkodni tehát, hogy olcsón és jól ruházkodhasson, mindenkinek oda kell mennie, ahol a legnagyobb választékhoz olcsó árakat és a legkisebb kiszolgálás mellett a legnagyobb előzékenységet találja.

UHRMANN

Debrecen legnagyobb férfi-, fiuruhaáruháza, közvetlen a Bika-szálló épülete ében.

A címre kérjük jól vigyázni.

Felszabadult egy-két és háromszobás lakások

berendezéséhez mindennemü butorok, gyönyörü disztárgyak a legjutányosabban kaphatók az Ingóságközvetitőnél (Debrecen, Kálvin tér 19., ref. egyházi bérpalota. Telefon 11—99.).

Raktáron vannak: nagyon szép hálók, ebédlők, ebédlőasztalok, magános ágyak, szekrények, tükrök, összecsukható vaságyak, heneserek diványok, cukrászoknak jéghütőszekrények, cukrászasztalok, továbbá kandeláberek, petroleum- és villanycsillárok, iróasztali lámpák, éjjeli szekrény lámpák, vadásztáskák, fegyvertartók, vadászfegyverek, régiségek, üveg, majolika, kerámiai vázák a legnagyobb választékban, virágállványok, virágcseréptartók, fürdőkádak, valódi debreceni és hortobágyi emléktárgyak csikóbőrös kulacsok, tányéros dohányzacskók, pipák, eredeti hortobágyi pásztorkarikások, pásztorfaragványok, és mindenféle ingóságok.

Keresünk azonnali megvételre: Szépen szivott tajtéknipákat, betegtolókocsikat, Schöber-ágyakat, arany- és ezüstnemüeket, régiségeket, zálogcédulákat, fürdőkádakat, gyermekkocsikat, egy-két napos, esetleg hasi csikóbőrt és mindenféle ingóságokat.

6506—1928. II.

Hirdetmény

Debrecen sz. kir. város házhelyrendezési ügyében hozott s a megváltott ingatlanok ellenértékének megállapitására vonatkozó ad 2566—1928. O. F. B. számú itéletet a városi Tanács folyó évi március hó 6-ától kezdődő 15 napra a városi kiadóhivatalban (Városháza, földszint 9.) közszemlére tette.

Az itélet ellen a kihirdetéstől számitott 30 napon belül az Országos Földbirtokrendező Bírósághoz (Budapest, Markó utca 16.) felebbezéssel lehet élni.

Debrecen, 1928. év március 5.

Városi Tanács.

Ingyen utasitás mindenkinek. Saját érdekében győződjön meg

Mielőtt bármit vásárolna, tekintse meg olcsó áraimat:

Sifon	P	—·78
Vászon	„	—·88
140 széles lepedő vászon	„	2·48
180 „ paplan lepedőre	„	3·98
Angol zephir	„	1·38
Jó mosó kartonok	„	—·78
Gyapju delerek	„	2·98
Dupla széles kockás kelme	„	1·78
140 gyapju eolin	„	4·48
Taffalin	„	4·58
Taffa in mintás	„	5·28
Foulard selyem uj minták	„	7·28
Broché selyem	„	5·58
Crepp de shin egészselyem	„	5·58
140 széles férfi kelme	„	6·58
140 prima kovercot	„	9·88

A raktáron levő összes mintás divatkelméket teljesen kiárusitom

Béke Áruház
Szent Anna utca 2.

Legkedvesebb ajándék
egy kofler gramofon, kerékpár és varrógép
Legolcsóbban beszerezhető
Molnár Testvéreknél
Nagytemplomnál.
Lemez ujdonságok. — Telefon 7—27.

Kerékpár
Varrógép
Gramofon
Csillár
legelőnyösebben, a legkedvezőbb
részletfizetésre
KATZ ANDOR
cégnél
Debrecen, Piac u. 83
(Király ucca sarok)
szerezhetők be. — Telefon 7—78

Szép és tartós saját készitésü férfi, női és gyermek
cipőkből
állandó raktár, dus választék.
Mindenféle mértékes munkát a legszebb kiviteiben készitek.
Hunyadi-u. 18. Nagy.

Öltönyöket
készitek 24 P-től
legujabb divat szerint
Vadai Mihály ur szabó
HAINAL UCCA 15.

Kántor Ernő és Társa
Városház épület. Telefon 1657.
áruházának különlegességei:
„FREGOLI"
plafondra erősitnető ruhaszárító
„WIX-WAX"
felülmulhatatlan parkettkrém.
GYEMANTPOR
a legjobb ezüsttisztító.
FLY-TOX
poloska- és svábbogárirtó
HALPERN-féle
foltiszitó, mindennemü pecsétet nyomtalanul el üntet. Gyártója a ruhadarab kétszeresét téritl meg, ha a szer hatása nem érvényesülne.
Francia puderekben, háztartási és piperecikkekben, kefe, ecset és bőrdiszmüárukban állandó nagy választék.

Ne csináltasson
addig vizvezetéket és fürdőberendezéseket, mig fel nem szólitja ajánlattételre az előnyösen ismert
Kovács Gyula szerelőmestert.
Iroda és mintaraktár Varga ucca 1. sz.
Telefon 16—79.

Tapétapapir

Marne melletti Papiers Peints Grantil legnagyobb francia *tapéta* és kárpit kellékek gyára tiszántuli területünkre lerakatot létesitett cégünknél.

Felhivjuk a mélyen tisztelt épiszeket, kárpitosokat, szobafestőket és minden e munkával foglalkozó vállalatokat, hogy cégünkhöz már megérkezett több mint száz-féle legszebb izléssel összeállitott mintáinkat megtekinteni sziveskedjenek.

A gyár egyelőre csak mintákat küldött, melyekből 8 méter hosszuságban és 50 cm. szélességben megrendelésre 2 héten belül szállitja a kiválasztott anyagot.

Telefonbeli meghivásra készséggel bemutatjuk mintáinkat.

Méllusz
könyv-, zenemü-, papir-, irószerkereskedés. Debrecen, Ferenc József ut 26. szám. Telefon: 2—70.

Butorszükségletét mielőtt beszerezné saját érdekében, okvetlen keresse fel a legolcsóbb beszerzési forrást
Lefkovits butorházat
HATVAN UCCA 1. Ref. püspöki bérpalota.

Saját érdekében keresse fel **Szilágyi Lajos** **böröndöst**
DEBRECEN, SIMONFFY UCCA 5. (Sesztina átjáró ház)
hol bőröndök, retikülök, huzalok készitését és javitását olcsón és pontosan eszközöl

Butorok
SAJAT KESZITMÉNYU hálók-ebédlők legolcsóbb árban beszerezhetők **Balint Sándor** műbutorasztalos butorraktárában Kossuth u. 5. Gambrinus átjáró.

Nem emelünk semmit sem, hiába drágább a bőráru. Raktáron levő cipőinkből a közeledő husvéti ünnepekre idényvásárt tartunk. — Figyelje meg árainkat:

Férfi egész cipők	P 20·-tól	Női spangnis és füzős legujabb kivitelben	P 14·-tól
Férfi bagaria cipők	„ 24·- „	Női szines cipők divatujdonságok	„ 18·- „
Férfi félcipő fekete	„ 20·- „		
Férfi barna félcipő	„ 24·- „		

Óriási választék: Női lack cipőkben, Fiu és gyermek cipőkülönlegességekben, komócipőkben, szandalokban legszolidabb árak.

Glück cipőáruház, Piac u. 9.

APRÓHIRDETÉSEK

Levelezés

FELESÉGET keresek: intelligens, jólelkü, csinos, 30—40 éves, birtokos, ingatlanában szabadon rendelkező urinőt. Komoly ajánlatot teljes cimmel a kiadóba *„50 éves szak tanár"* jeligére kérek. *„1928"* jeligére irtam, választ várom. 11-a

NÉMETÜL tanit született német tanerő, gyorsan, biztos sikerrel. Levelezést, forditást vállal. Darabos 7. 1746

Betöltendő állás férfiak részére

ELSŐRANGU férfiruha szabászt felveszek. Honvéd ucca 32 szám, lakás. 1981

ÜGYES férfi, sütemény kihordónak, lehet idősebb is azonnal felvételik, Farkas, Pásti ucca 6. 1976

TANULÓT felvesz Auspitz Simon bádogos, Rákóczi ucca 1. szám. 1960

EGY fiatal rőfössegéd felvételik. Ajánlat Zádor Benő, Hböszörmény. 1948

Állást kereső nők

JOBB LEÁNY garzonlakás, esetleg iroda takarítást vállal, dél utáni órákban. Címet kérek „Megbizható" jeligére a kiadóban. 1957

Betöltendő állás nők részére

TISZTESSÉGES bejárónőt, egész napra felvesz, Kovács cukrász Kálvintér 5 szám. 1987

VARRÓLEÁNY felvételik Batthyányi ucca 13. sz. alatti női-varrodában. 1953

BEJÁRÓ kislányt felveszek könnyü munkára. Cim a kiadóban. 1971

GYORS gépirónőt, — esetleg csak gépirónőt, ügyvédi irodai gyakorlattal keres Freund—Rényi iroda, Piac ucca 70. 1967

Ajánlat

KAROLA szalonban elsőrendü — hölgyfodrász férfi segéd dolgozik. Figyelmes kiszolgálás. — Elsőrendü munkaerők a Verbőczy-utca 2. szám alatti „Karola" hölgyfodrász szalonban. Olcsó árak. — Fejmosás 0·80, ondolálás 1·20, Manikür 0·50, Bérlet váltásnál 20 százalék engedmény. Tisztviselőknek külön engedmény. Speciális hajvágás 1 pengőért. 82-a

DEBRECZENSKY kárpitosnál, Halköz 3. kész bencserek, diványok, matracok, bőr és tersely fotelek állandóan raktáron. Megrendelést, javitást jutányos áron eszközöl. 2-a.

BÜKKFA 336 FILL. Száraz, felaprítva, hazaszállítva. — Berentei szén 340 fill. Schvartz, Agárdi ucca 6. Telefon 12-04. 1952

SZÁRAZ bükk, tűzifa, fölvágva, szállítva 3.36. Ugyanaz vágatlanul 2.94. Grün eldnél, Csapó ucca 16. Telefon 982 16-a

HÖLGYFODRÁSZ szalonomat Piac ucca 5. szám alá, félemeletre áthelyeztem. Modernül berendeztem. Specialis hajvágás, fésülés, ondolálás, hajfestés, paróka és egyéb hajmunka készítés, manicur, arcápolás. Legjutányosabban dolgozom. Ugyanott lakom Weinstinné. 1491

Búzakenyériszt elsőrendű, 34 fillér. — Sorpa, darák legolcsóbban Horvát lisztraktár Dégenfeld tér 1. 1101

K. IMUNKASZALON, Kossuth ucca 4. Mindennemű kézimunkát, üggöny összeállítást, párna montirozást ízlésesen, olcsón készítek

FLANELEK, barchetek beszerzési árban. Szücs és Kosztinnál. Szent Anna ucca 3. szám. 1-a

ÁRVA lisleányt, 10—13 évest, örökbe fogadnék. Tímár ucca 52. Deutsch Arnné. 1438

KERÉKPÁROK eladása és szakszerű javítása Nagy műszerészénél, Simonffy ucca 16. Telefon 6-63 2-a

TÜZIFA 3.36 názsánként, fölvágva, házhoz szállítva. Megendelhető Varga ucca 11. szám. 1387

UJ BUZAT eszek, nagyobb előleget adok. Révi terménykereskedés, Nyugoti u. szám. 1236

FEHERNEMÜ és függöny legolcsóbban Benváts Ernő csipkegyárosnál, Péterfia 11., Széchenyi 28. 50a

SELYEM és filckalap alakítások legszebb modellek után 2.50 pengőtől készülnek Péterfia 4. alatti kalapszalonban. 4-a

TÜZIFA 3.36 métermázsánként felvágva, haza szállítva Bókázi ucca 18. 1549

TUDJA ÖN hol kell cipőt vásárolni olcsón? Hatvan ucca 43. szám. 1562

A MADÁR IS csak azt dalolja az ágon Csikós sósborszesz a legjobb háziszer a világon. Kapható minden illatszerüzletben 38-a

TAVASZI elvem, szalma és filckalapok nagy választékban kaphatók, olcsón beszerezhetők Matta A. a Bethlen utca 28 149

KIVÁLÓ ó 4 fogásos ebédkoszt, úriasszonynál, ki maga főz, kihordásra kapható napi 80 fillértől 120 fillérig, megbeszélés szerint. Cím: Városháza trafik, Piac ucca B

NAGYOBB mennyiségű cipőt volt alkalmam olcsón szerezni, amelyet vevőimnek olcsó áron hozok forgalomba. Cipő raktár, Széchenyi ucca 44 1563

TÉGLÁT, cserepet, meszet, cementet, sodert, stukatór nádat legolcsóbban Poenfeld Kálmánnál kapható és megrendelhető. Költségvetést személyesen bemutatom. Telep Salétrom ucca 12. Telefon: 674. 53-a

Selyemharisnyáravalót pórol tavaszi kalapán, ha „Anny"-nál vezi (Csapó ucca 47.) — Jézze meg újdonságainkat. V.tel nem kötelező! Kombinált női kaapok hat pengőtől, alakitás három pengő. 57-a

HENTESEK, vendéglősök és kosztadók figyelmébe! Megezdődött az ugorka vár, kimérve és 5 literes üvegekben. Lindenfeld, Dégenfeld tér 7. szám 5-a

SZOVÁTI CSERÉP mész oltott és darabos cement, kavics (soder) folyamhomok, tégla, stukatór, jutányosan kapható Wolfbauer Ferencné, Salétrom uccai vasut állomásnál. Telefon 14—34 10-a

KÖLCSÖNÖKET folyósit házakra, földekre és belétekre magas kamatot ad. Gazdák Bankja, Kossuth ucca. 1982

HOMOKOT építkezéshez, köbméterenként, saját bányánkból, házhoz legolcsóbban szállítok. Bihari u. 4. Telefon 13-72 1951

PISSE. Gouvre munkát olcsón ízlésesen vállalok. Egy szoknyát 2.50 pengőtől. Özv. Schwarcz Bélánné, Erzsébet út 55. szám. 1949

HA óvatos akar lenni, keresse fel Csonka József férfiszabót, ki elsőrangú szabással dolgozik. Öltöny készítés 32 P, másodrendű öltöny 22, nadrág 8, másodrendű 4 pengő. Homokkert ucca 93. Saját ház 1950

TAKARÉK-TÜZHELYEK egyszerü és diszes, készen kapható javitását vállalom, Széchenyi u. 6. szám, lakatosmester 1891

KIRÁLY KÁVÉ világis a legjobbak! — Első kiadás kiválóan zamatos Dégenfeld-ér, 11. szám. 55-a

RÖVIDÁRUK, zabó-kellékek nagy választékban, Szücs és Kosztin-nál, Szent Anna ucca 3 szám. 35-a

Ó-HÁZI BOR zamatos, literenként 1 P 30. Csapó 27. udvarban, Szathmárinénál. 1955

IDŐSPÁRNAK, magánosnak gondozását vállalom, lakásért, „Özvegy" cimre a Tiszántulinál. 1944

ZONGORA órákat, havi 8 pengőért adok házhoz is megyek Cim a kiadóban. 1978

HAZHOZ ajánlkozom varrni. — Zemplényi Mária, Busi ucca 15 1972

50 PENGŐÉRT teljesellátást kap egy fiatalember. Csap ucca 3. sz. Fodrászüzlet. 1063

ÉPITTETŐK figyelmébe. Több kisebb épületekhez való ablakok minden szélességi és magassági méretben készen kaphatók. Budai Ézsaiás-ucca 18. 1832

Kereslet

JÓMENETELŰ üzlet nagyobbitására 3000—5000 pengővel, s közreműködő társat keresek. Cim a kiadóhivatalban. 1983

EGY jobb megjelenésű nőt hálótársnak keresek — egy magánosnőhöz. — Arany János ucca 24. szám. Hegedüsné. 1968

ELVESZETT a vásártérről hathónapos angol (yorschire) malac, fülnél, hátsórésznél feketés. Cím Teleki 84. 1964

SZABÓÜZLETHEZ társat keresek, azonnali belépésre. Cím a kiadóban. 1973

TEJET, nagyobb mennyiségben, ermelőtől keresek állandó megvételre. Cím: Miklós ucca 25. keresztépület. 1455

VESZEK, ELADOK zálogcédulákat, bútorokat, szőnyegeket, hangszereket, kerékpárokat, varrógépeket. Széchenyi ucca nyolc, Szentpéteri. 70-a

Lakás kereslet

KERESEK kétszobás lakást, mellékhelyiségeivel, azonnalra, esetleg május 1-re Sztraka, Sesztina vas üzlet. 1892

ÖTSZOBÁS modern utcai lakást — máj. 1-i beköltözésre keresek a belvárosban. „Nagy lakás" jeligére kérek címeket a kiadóba XX

SZOLID intelligens nőt fő-re lakótársul elfogadok Hatvan u. 36 Keresztépület

Kiadó lakás

HAJDUSZOBOSZLON a fürdő közvetlen közelében egy 3 szobás úri lakás mellékhelyiségekkel, nagy udvarral és gyümölcsös kerttel kiadó. Cím a kiadóban. 1688

KIADÓ azonnal hosszabb időre három szobás uj ház, mellékhelyiségekkel, a Poroszlay út elején. — egy magyar hold szőlővel uri családnak bútorozva, vagy anélkül. A ház nyaralásra is alkalmas. Cim a kiadóban. 71-a

KÖLTÖZTETÉSEKET tár szekerekkel, vagy zárt bútor szállító kocsiban, szolid árak és felelősség mellett vállal a Debreceni Angol Magyar Szállitmányozási R. T. Ferenc József út 2 Roval szállodával szemben Telefon 37

KIADÓ zoba, bútor nélkül — ntelligens — magános gyénnek. Batthyány 3. Keresztépület 00

KIADÓ egyszoba, konyha, fáskamra, fél udvar, 15-ére. Egyletkert ucca 56. Boldogkert. 1969

KÉTSZOBA és mellékhelyiségekből álló, szépen berendezet lakás központban átadó Cim a kiadóhivatalban 1979

EGY szép uccai szoba, előszoba kiadó 15-re. Késes uca 46. 1947

KIADÓ április elsőre egy száraz padlás, festett pinceszoba. Faragó ucca 24. 1945

KÉTSZOBA, konyha, kamara, bútorozva, májusra kiadó. Tiszta, napsütéses, tágas uccai szobák. Szappanos 29. 1966

EGYSZOBA, konyha, spájz azonal kiadó. Csapókert, Kisfaludi ucca 2. Értekezni Böszörményi út 39. szülésznőnél. Jó viz az udvarban. 1958

KETTŐSZOBA s konyhás lakást keresek, Balázs, Piac 89. 1974

Bútorozott szoba

SZERÉNYEN bútorozott szoba, jutányos áron kiadó, cim Pásti ucca 2. szám, II. emelet. 3-a

CSINOSAN bútorozott szobához lakótársat keresek. Kigyó ucca 27. NB

BUTOROZOTT uccai kétszoba, előszoba, bejárattal, orvosi rendelőnek, esetleg kéthárom személynek kiadó. Bika bérház, a Vígmozgó kapuján balra az első emelet 6. 1970

SZOLID nőnek bútorozott szoba kiadó. Hatvan ucca 36. keresztépület. x

SZÉP bútorozott szoba, teljes ellátással is azonnal kiadó, Iskola ucca 8. sz. 1984

KÜLÖNBEJÁRATU csinosan bútorozott szoba, 15-ére kiadó. Simonffy ucca 9. 1977

KÜLÖNBEJÁRATU bútorozott szoba, nőnek, vagy férfinek kiadó, 15-től. Bercsényi ucca 37. szám. 1817

Üzlet, műhely, raktár

ÜZLETHELYISÉG a Piac uccán kiadó. Telefon 15-72. 1825

LAKATOS műhely, berendezéssel elutazás miatt sürgősen átadó. Cím a kiadóban. 1771

ÜZLETHELYISÉG Simonffy ucca 7. sz alatt kiadó. 1419

EGY kerékgyártóműhely — azonnal kiadó. Baross ucca 2. szám. 1618

JÓFORGALMU hentes mészáros üzlet, pékműhely máscélra is pirceszoba, 15-re kiadó Hatvan ucca 55. 1980

ELADÓ borbélyüzlet, forgalmas helyen, vasúttal szemben. Hajdúböszörmény, Tiba 1961

KERTÉSZET, üvegházzal, nagy belsőséggel, azonnal kiadó, Széchenyi út 4. 1954

Eladó ingóság

HINTÓ fél bőrfedeles, olajtengelyes, teljesen uj posztóhuzattal, szembehüléssel, uj lakkozással jutányos áron eladó. Cim: Kleiber Zsigmond autófényező műhelye, Hatvan ucca 69

SAJÁT TERMÉSŰ fajborok, ó törköly pálinka nagyban, bor és borecet literenként is eladó. Szoboszlai út 11a 1769

NAGYOBB mennyiségü tehéntrágya eladó. Cim: Sámsoni ut. Katz-telep. Szeremlei utca 17. szám. 1880

Üzletberendezés (textil), portál és vas redőny eladó. Telefon 15-72. 1824

RADIÓ 3 lámpás, uj akkumulatorral, teleppel, teljes felszereléssel eladó, jóságáról meggyőződhet, ha a helyszinen kipróbálja. Ára 160 pengő Cim a kiadóba. xx

EGY antik szekrény eladó, Ring, Piac ucca 52. sz. 1986

ELADÓ vas- és fém-esztergamű hely berendezés. Csapó 84. 1959

KERÉKPÁR csak nem uj, hatóság által számozott, kontrafékes, szabadonfutó, s dinamó lámpával és teljes felszereléssel 170 pengőért eladó. Bercsényi ucca 47. szám. xx

SZEMÉLY-AUTÓ kitünő állapotban, — üzemképes, 6 üléses, „Puch" gyártmány családi okok miatt, sürgősen, minden elfogadható árért — részletre is — eladó. Cim a kiadóban. 12-a

KOCSMÁROSOKNAK tizenöt hektó újlétai bor, kisebb tételekben is eladó. D. e. 9—12, d. u. 3—5. Telefon 16-69. 1956

FÜSZERÜZLET-berendezés, mérleggel és egy kocsmapult eladó. Külsővásártér 9. vendéglő. 1966

PÉKNEK, hentesnek, mészárosnak alkalmas uj kocsi eladó Rákóczi 39. sütőde. Py

Eladó ház

ELADO ház a tűzér laktanya hátamögött levő Lugosi utcán. Uj épület. 300 négyszögöl telekkel. — Minden elfogadható árért. Lugosi ulca 2. sz. 1713

Eladó föld

SZŐLLŐ Bocskay kertben nyolc kataszirális hold, teljes szőlőmüvelési felszereléssel, hordókkal, 2 szoba, konyhás lakással és vincellér lakással, gyönyörü köpincével, szabadkézből eladó. Cim a kiadóhivatalban xx

ELADO 600 kvadrát szőlő, két házhelynek is. Értekezni Eötvös 37. 1685

GYÜMÖLCSÖS kert, házhelyeknek eladó. Széchenyi út 21. 1747

Eladó állatok

FARKASKUTYA féi éves, eladó. Keresztesi ucca 35. Dénes. 00

Birtok bérlet

KIADÓ kaszáló legelőnek, négy marhára és föld, Posta kert, Gyár ucca 11. sz. 1898

HASZONBÉRBE kiadó a város alatt 25 hold barna aljhomok, tanyás birtok, vetéssel. Dr. Veres ügyvéd. Sas ucca 3. szám. 1985

KIADÓ Hatvan uccai kert, Ujvárosi ucca 14. számu. 1600 négyszögöles szőlő és veteményes lakással. Balász bank, Piac ucca 89. zám. 1975

Felelős szerkesztő: PÁLFI JÓZSEF. — A TISZÁNTULI HIRLAP KÖNYV- ÉS LAPKIADÓ RT. kiadása és rotációs nyomása.